

МОНГОЛ УЛСЫН
ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙДЫН
ТУШААЛ

2025 оны 05 сарын 30 өдөр

Дугаар 219

Улаанбаатар хот

“Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд”
арга хэмжээний төлөвлөгөө батлах тухай

Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэг, Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.6 дахь заалт, Засгийн газрын 2024 оны 218 дугаар тогтоолоор батлагдсан Монгол Улсын Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний 2.1.1.9 дэх заалтыг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. “Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд” арга хэмжээг хэрэгжүүлэх талаар баримтлах бодлогыг нэгдүгээр, “Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд” арга хэмжээг 2025-2028 онд хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөг хоёрдугаар хавсралтаар тус тус баталсугай.

2. Арга хэмжээний төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхэд мэргэжил аргазүйн дэмжлэг үзүүлж ажиллахыг Нийгмийн эрүүл мэндийн бодлогын газар, Эмнэлгийн тусламжийн бодлогын газар (Р.Гантуяа), Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төв (Ж.Отгонбаатар), Нийгмийн эрүүл мэндийн үндэсний төв (Л.Баттөр)-д тус тус даалгасугай.

3. Арга хэмжээний төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах санхүүжилтийг жил бүрийн төсөвт тусгахыг Санхүү, эдийн засгийн бодлогын газар (Э.Мөнхсүх), Эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газар (С.Энхболд), Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хяналт, зохицуулах газар (Н.Эрдэнэбаяр), хүний нөөцийг сургаж чадавхжуулахад дэмжлэг үзүүлж ажиллахыг Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв (М.Одгэрэл)-д тус тус үүрэг болгосугай.

4. Тушаалын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Төрийн нарийн бичгийн дарга (Д.Очирбат)-д даалгасугай.

САЙД

Т.МӨНХСАЙХАН

141251333

ЭХ, ХҮҮХЭД, НӨХӨН ҮРЖИХҮЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТАЛААР БАРИМТЛАХ БОДЛОГО

ҮНДЭСЛЭЛ

Дэлхийн Тогтвортой хөгжлийн зорилгод эх, хүүхдийн эрүүл мэндийг сайжруулах, эндэгдлийг бууруулах асуудлыг онцгойлон тусгаж, 2030 он гэхэд дэлхий дахинд эхийн эндэгдлийг 100,000 амьд төрөлтөд 70-аас доош, тав хүртэлх насны хүүхдийн сэргийлж болох эндэгдлийг арилгах зорилт тавьсан. Өндөр орлоготой орнуудад эмэгтэй хүн насан туршдаа эхийн эндэгдэлд өртөх эрсдэл 1/5400 байдаг бол орлого багатай орнуудад 1/45 байна.

Эмэгтэйчүүд, хүүхэд, өсвөр үеийн эрүүл мэндийн дэлхийн стратеги (2016-2030 он)-т 2030 он гэхэд эмэгтэйчүүд, хүүхэд, өсвөр үеийнхэн бие махбодын болон сэтгэцийн хувьд эрүүл байх эрхээ эдлэх, нийгэм-эдийн засгийн боломжуудаа ашиглах, чинээлэг, тогтвортой нийгэм цогцлооход оролцох бүрэн боломжтой дэлхий ертөнцийг бий болгохыг зорьж байна.

Дэлхий дахинд эхийн эндэгдлийг бууруулахад томоохон ахиц гарч, 2000–2023 онд эхийн эндэгдэл 40 хувиар буурсан бөгөөд дэлхийн 3 улс тутмын 1 нь эхийн эндэгдэл багатай орны тоонд багтаж байна.

Сүүлийн 10 жилд хүүхдийн өсөлтийн хоцролтын тархалт тогтвортой буурч, 2022 оны байдлаар дэлхийд 5 хүртэлх насны хүүхдийн 22.3 хувь буюу 148.1 сая хүүхэд өсөлтийн хоцрогдолтой гэж бүртгэгдсэн бөгөөд тэдний талаас илүү (52%) хувь нь Ази тивд амьдарч байна. Мөн 5 хүртэлх насны хүүхдийн 6.8 хувь буюу 45 сая хүүхэд хоол тэжээлийн цочмог дуталтай, тэдний 13.7 сая нь хүнд хэлбэрийн дуталтай, 37 сая хүүхэд илүүдэл жинтэй байгааг Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллага, Нэгдсэн үндэстний байгууллагын Хүүхдийн сан, Дэлхийн банкны хамтарсан үнэлгээний тайланд тэмдэглэсэн байна.

Хоол тэжээлээс шалтгаалсан эмгэг өсвөр насны охид, эмэгтэйчүүдийн амьдралд ихээхэн сөрөг үр дагавар учруулж байна. Дэлхийн 1 тэрбум гаруй өсвөр насны охид, эмэгтэйчүүд хоол тэжээлээс хамааралт эмгэгийн аль нэг хэлбэр, 3 өсвөр насны охид, эмэгтэйчүүд тутмын 2 (69%) нь төмөр, цайр, аминдэм, эрдсийн дуталд өртсөн байна. Өнөөгийн байдлаар дэлхийн аль ч бүс нутагт өсвөр насны охид, эмэгтэйчүүдийн дундах цус багадалтын тархалтыг 2030 он гэхэд 50 хувиар бууруулах олон улсын зорилтыг хангах боломж харагдахгүй байна. Сүүлийн 20 гаруй жилд буюу 2000 оноос хойш цус багадалтын тархалт огт буураагүй өсвөр үе, төрөх насны эмэгтэйчүүдийн 30 хувь нь цус багадалттай байна.

Эрүүл мэндийн тухай хуульд "... зонхилон тохиолдох халдварт болон халдварт бус өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх үзлэг, шинжилгээ, оношилгоонд хамруулах үйл ажиллагааг зохион байгуулах, хэрэгжилтэд хяналт тавих; жирэмслэлт, төрөлт, төрсний дараах үетэй холбоотой эх барихын тусламж, үйлчилгээний зардлыг төр хариуцах"-аар зохицуулагдсан бөгөөд Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний тухай, Эрүүл мэндийн даатгалын тухай, Нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний тухай, Хүний дархлал хомсдолын вирусийн халдвар, дархлалын олдмол хомсдолоос сэргийлэх тухай хуулиудад эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн чиглэлээр хэрэгжүүлэх арга хэмжээг хэрэгжүүлэх заалтууд тусгагдсан.

Монгол Улсын "Алсын хараа-2050" урт хугацааны бодлогын баримт, бичгийн эрүүл мэндийн зорилтод "...иргэн, гэр бүл, ажил олгогчийн оролцоонд тулгуурласан нийгмийн эрүүл мэндийн тогтолцоог бэхжүүлэх, хүний нөөцийн хангалт ур чадвар, нийгмийн хамгааллыг сайжруулах, нотолгоонд тулгуурласан орчин үеийн оношилгоо, эмчилгээний техник, технологийг нэвтрүүлэх, чанар, гүйцэтгэлд тулгуурласан даатгалын тогтолцоотой болох, сэргийлж болох эх, хүүхдийн эндэгдэлд нөлөөлөх хүчин зүйлийг багасгаснаар 2030 он гэхэд төрөлтийн нийлбэр коэффициентийг 3.3 хүртэл өсгөж, эхийн эндэгдлийг 100,000 амьд төрөлтөд 15, нялхсын эндэгдлийг 1000 амьд төрөлтөд 8 хүртэл бууруулна" гэж тусгасан.

Монгол Улсын Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрт "Эрүүл Монгол хүн" зорилт дэвшүүлж, гэр бүлийг хөгжүүлэх, эмэгтэйчүүд, хүүхэд, эрэгтэйчүүд, өсвөр үеийнхэн, ахмад настай, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн өвөрмөц хэрэгцээнд нийцсэн бодлого үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх, эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээнд хиймэл оюун ухааныг ашиглах, эрүүл мэндийн анхан шатны тусламж, үйлчилгээ, эмнэлгийн яаралтай тусламжийн тогтолцоог бэхжүүлж, хүртээмжийг нэмэгдүүлэх, эрүүл мэндийн даатгалын санхүүжилтийн эх үүсвэрийг нэмэгдүүлж зарцуулалтыг оновчтой болгох, өсвөр үеийнхэнд бэлгийн болон нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн боловсрол олгох, хүн төвтэй үйлчилгээ үзүүлэх, үйлчлүүлэгчийн эрхийг дээдлэх, хүүхдийг аливаа эрсдэлээс хамгаалах ..." талаар үйл ажиллагаа хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн байна.

Монгол Улсын Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний 2.1.1. "Гэр бүл, хүн амын онцлогт нийцсэн бодлого" зорилгын хүрээнд "Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд" арга хэмжээний төлөвлөгөө боловсруулан хэрэгжүүлэхээр тусгасан.

Эрүүл мэндийн статистик үзүүлэлтээс харахад сүүлийн жилүүдэд төрөлтийн тоо буурч (2024 оны жилийн эцсийн байдлаар 57319 эх төрсөн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 6596 төрөлтөөр буюу 10.3 хувиар буурсан), эхийн эндэгдэл (2024 онд 100,000 амьд төрөлтөд 22.5) болон тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл (2024 онд 1000 амьд төрөлтөд 15.2) тогтвортой буурахгүй байна. 2024 оны байдлаар нийт төрөлтийн 17.8 хувь нь хүндрэлтэй, 28.2 хувь нь кесар мэс заслаар төрсөн байна. "Эх яагаад эндэв" 2000-2023 оны судалгаанаас харахад эндсэн эхийн 40.5 хувь нь аврах, 95.4 хувь нь

урьдчилан сэргийлэх боломжтой байсан ба жирэмсний хяналтын чанар сул байна гэж дүгнэжээ.

“Хүүхэд яагаад эндэв” 2000-2021 оны судалгаагаар нярайн эндэгдлийн 65.2 хувь нь эрт үеийн эндэгдэл, 34.8 хувийг хожуу үеийн эндэгдэл эзэлж байна. Тав хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн 24.9 хувь нь эмнэлгээс гадуур, 75.1 хувь нь эмнэлэгт нас барсан ба үүнээс хоног болоогүй нас баралт 23.8 хувийг эзэлж байна. Хүүхдийн нийт эндэгдлийн 85.1 хувь нь өвчнөөр, 14.9 хувь нь осол, гэмтлийн улмаас эндсэн байна. Перинатал үед үүссэн эмгэг 45.4 хувь, төрөлхийн хөгжлийн гажиг 15.1 хувь, амьсгалын тогтолцооны эмгэг 9.1 хувийг эзэлж байна. Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл хөдөө орон нутагт (14.7) улсын дундаж (13.9)-аас өндөр байна.

Монгол Улсын хүн амын хоол тэжээлийн байдал 2024 оны Үндэсний VI судалгаанаас хүүхэд, эмэгтэйчүүдийн дунд хоол тэжээлийн цочмог дутал, тураалын тархалт бага байгаа хэдий ч сүүлийн жилүүдэд тав хүртэлх насны хүүхдийн дунд илүүдэл жин, таргалалтын тархалт нэмэгдэж байна. Төрөх насны эмэгтэйчүүдийн 53.0 хувь нь илүүдэл жин ба таргалалттай, 18.0 хувь нь тарган, 6–18 насны хүүхдийн 19.6 хувь нь илүүдэл жинтэй, 6.2 хувь нь тарган байна. Тав хүртэлх насны хүүхдийн 8.8 хувь нь өсөлтийн хоцролттой, 1.9 хувь нь тураалтай, 12.8 хувь нь илүүдэл жинтэй, 2.7 хувь нь хоол тэжээлийн цочмог дуталтай буюу туранхай байна. Тав хүртэлх насны хүүхдийн 21.3 хувь нь цус багадалттай, 48.5 хувь нь Д аминдэм, 6–23 сартай хүүхдийн 30.9 хувь нь төмөр дуталтай, 6–18 насны хүүхдийн 67.3 хувь нь тус тус Д аминдэм дуталтай, охидын 10.1 хувь нь цус багадалттай байна.

Бага насны хүүхдийн 71.9 хувь нь төрсний дараах 1 цагийн дотор ангир уургаа амласан, 51.1 хувь нь эхийн сүүгээр дагнан хооллосон, эхийн сүүгээр хооллосон 6–23 сартай хүүхдийн дөнгөж 28.8 хувь нь зохистой байдлаар хооллодог, 45.2 хувь нь нэмэгдэл хоолыг зохих нэр төрлийн хүнсээр баяжуулан хэрэглэж байна. Жирэмсэн (15.3%) болон нөхөн үржихүйн насны эмэгтэйчүүдийн (14.3%) хоногт хэрэглэвэл зохих 5 нэр төрлийн хүнсний хэрэглээ маш бага, тэдний дөнгөж 11.4 хувь нь олон найрлагат бичил тэжээлийн бэлдмэлээр хангагдсан байгаа нь бичил тэжээлийн дутал, ялангуяа төмөр, Д аминдэм дутал, цус багадалтад өртөх суурь шалтгаан болж байна.

Жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн 22.3 хувь нь цус багадалттай, 13.6 хувь нь төмөр дутлын цус багадалтай, 39.6 хувь нь төмөр дуталтай байна. Судалгаагаар эмэгтэйчүүдийн жирэмсний хяналтад хамрагдалт 98.4 хувь байгаа хэдий ч тэд хяналтын явцад бичил тэжээлийн дутлаас сэргийлж чадахгүй, олон найрлагат бичил тэжээлийн бэлдмэл хэрэглэх талаар дөнгөж 28.9 хувь нь зөвлөгөө авсан байлаа. Жирэмсний эхний 3 сартай эмэгтэйчүүдийн 7.5 хувь нь цус багадалттай байгаа бол 2 дахь гурван сартайд 21.5 хувь, 3 дахь гурван сартайд 28.4 хувь болж нэмэгдсэн. Төмөр дутлын тархалт жирэмсний 3 сар тутамд 2.8-3.0 дахин нэмэгджээ. Жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн шээсээр ялгарах иодын голч хэмжээ 76.4 мкг/л байгаа нь ДЭМБ-аас зөвлөсөн лавлагаа хязгаар (150 мкг/л)-аас хэт доогуур, иод дуталд өртөх өндөр

эрсдэлтэй, төрөлхийн иодын дуталтай хүүхэд төрүүлэх магадлалтайг харуулж байна.

2023 онд хийгдсэн “Нийгмийн үзүүлэлтийн түүвэр судалгаа”-аас гэрлэсэн эсвэл хамтран амьдрагчтай 15–49 насны эмэгтэйчүүдийн 49.8 хувь нь жирэмслэхээс хамгаалах арга, хэрэгсэл хэрэглэдэг бөгөөд тэдний 64.8 хувь нь жирэмслэхээс хамгаалах орчин үеийн арга, хэрэгслээр хангагджээ. Нөхөн үржихүйн насны 1000 эмэгтэйд ногдох үр хөндөлтийн тоо дунджаар 7.3, нэг эмэгтэй ногдох үр хөндөлтийн нийлбэр коэффициент 0.3 байна.

“Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд” арга хэмжээний төлөвлөгөөг 2021-2024 онд хэрэгжүүлсэн бөгөөд үйл ажиллагааны хэрэгжилт 69.0 хувь, шалгуур үзүүлэлт 46.9 хувийн биелэлттэй байна гэж дүгнэгджээ.

ТУЛГАМДСАН АСУУДАЛ

1. Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээнд мөрдөж буй стандарт, журам, зааврын хэрэгжилт хангалтгүй, батлагдсан журам, зааврууд хоорондоо зөрөөтэй байна. Эмч, эмнэлгийн мэргэжилтний хууль, эрх зүйн мэдлэг сул байна.

2. Эх, нярай, тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл тогтвортой буурахгүй, сэргийлж болох уушгины хатгалгаа, осол гэмтэл зэрэг өвчин эмгэгээр хүүхэд эндсээр байгаа бөгөөд эх, хүүхдэд үзүүлэх эмнэлгийн яаралтай тусламжийн чанарыг сайжруулахад онцгой анхаарах шаардлагатай байна.

3. Хүн ам, ялангуяа нөхөн үржихүйн насны эмэгтэй, өсвөр насныхан, хүүхдийн өсөлт, төрөлтийн тоо, хүн амын шилжилт хөдөлгөөн, өвчин, эмгэгийн хөдлөл зүйтэй уялдуулж хүний нөөцийг сургаж бэлтгэхгүй байна. Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэгчийн мэдлэг ур чадварыг тогтмол дээшлүүлэх, тэдний эрхийг хамгаалах, эрх, үүргийг таниулах, цалин урамшууллыг нэмэгдүүлж, нийгмийн баталгааг хангах чиглэлд онцгой анхаарах шаардлагатай байна.

4. Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээнд шинэ арга, аргачлалыг нэвтрүүлж, нутагшуулахад хүний нөөцийг сургаж бэлтгэдэггүй, стандарт, журам, зааврыг боловсруулж батлуулахгүй, санхүүжилтийг шийдвэрлэдэггүй зэрэг асуудлууд байсаар байна.

5. Эх, хүүхдийн эрүүл мэнд, хоол тэжээлийн тусламж, үйлчилгээнд үр дүнтэй, өртөг багатай, нотолгоонд суурилсан үйл ажиллагааг нэвтрүүлж, нутагшуулах ажлыг эрчимжүүлэх, эмэгтэйчүүд, хүүхдийн хоол, тэжээлийн тусламж, үйлчилгээг жирэмсэн, төрөлт, төрсний дараах үеийн тусламж, үйлчилгээтэй нягт уялдуулах бодлого, эрхзүйн зохицуулалтыг бий болгох, бичил тэжээлийн дутлаас сэргийлэхэд чиглэсэн тушаал, журам, зааврыг шинэчлэн боловсруулах, хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээг тогтмол зохион байгуулах шаардлагатай байна.

6. Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг төрөөс хариуцахаар хуульчилсан боловч санхүүжилт нь бодит өртөг зардалтай дүйцэхгүй байсаар байна.

7. Сүүлийн жилүүдэд Монгол Улсын Засгийн газраас эрүүл мэндийн салбарын хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлж байгаа ч нийлүүлсэн тоног төхөөрөмжийн чанар муу, засвар үйлчилгээний санхүүжилт шийдвэрлэгдэхгүй, гамшиг онцгой байдал, нийгмийн эрүүл мэндийн ноцтой байдлын үеийн эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний бэлэн байдал, нөөц бүрдүүлэлт хангалтгүй байсаар байна.

8. Судалгаа, үнэлгээний дүгнэлт, зөвлөмжид тулгуурласан төлөвлөлтийг хийхгүй, судлаачдыг бэлтгэж чадавхжуулах ажил хангалтгүй байна.

9. Жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн 11.5 хувь нь эмнэлгийн бус нөхцөлд эндсэн, 62.9 хувь нь биеийн байдал хүнд, маш хүнд үедээ эмнэлэгт хандсан байгаа нь эмэгтэй, түүний гэр бүлийнхний эсэн мэнд амаржихуй, аюулгүй жирэмслэлт, төрөлтийн талаарх мэдлэгийг дээшлүүлэх нэн чухал байна. Алслагдсан бүс нутаг, нийгмийн байдал, амьдралын нөхцөл зэрэг нь эхийн ноцтой хүндрэл, нас баралтад нөлөөлсөөр байна.

10. Эх, хүүхэд, өсвөр үеийн эрүүл мэндийн чиглэлээр мэдээлэл, сургалт, сурталчилгааг зорилтот бүлгийн хэрэгцээнд тулгуурлан, тэдний сонирхолд нийцсэн хэлбэрээр зохион байгуулж, мэдээллийг нийтийн зах зээлд гаргахад анхаарах шаардлагатай байна.

11. Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээнд бусад салбарын оролцоо болон салбар хоорондын үйл ажиллагааны уялдаа сул байна.

АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ БОЛОМЖ, ЭРСДЭЛ

БОЛОМЖ	ЭРСДЭЛ
➤ Эрүүл мэндийн багц хуулиудад эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх заалт үндэслэл тусгагдсан; ➤ Засгийн газрын бодит материаллаг (барилга, тоног төхөөрөмж) хөрөнгө оруулалт нэмэгдсэн; ➤ Олон улсын байгууллагын техникийн болон санхүүгийн дэмжлэг сайн; ➤ Мэргэжлийн нийгэмлэг, холбоодын оролцоо нэмэгдсэн; ➤ Бүс нутгийн онцлог, нөхцөлийг харгалзан төлөвлөлт хийхэд бусад салбарын дэмжлэг, эрхзүйн таатай орчин бүрдэж эхэлсэн.	➤ Бодлогын шийдвэрүүд өөрчлөгдөх; ➤ Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх сургагдсан хүний нөөц хангалттай биш; ➤ Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээнд нэн шаардлагатай санхүүжилт хүрэлцэхгүй байх; ➤ Олон улсын байгууллагын санхүүжилт буурах; ➤ Нийтийг хамарсан халдварт өвчин, гамшиг, онцгой байдлын бэлэн байдал, нөөц хангагдаагүй.

ЗОРИЛГО

Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийг дэмжих бодлого эрхзүй, нийгэм-эдийн засгийн таатай орчинг бэхжүүлж, эрүүл мэндийн чанартай тусламж, үйлчилгээг тэгш хүртээмжтэй хүргэх, эх, хүүхдэд зонхилон тохиолдох сэргийлж болох өвчин эмгэг, түүний хүндрэлийг багасгах замаар эх, хүүхдийн өвчлөл, эндэгдлийг тогтвортой бууруулах.

Хүрэх үр дүн

1. Эхийн эндэгдлийн харьцааг 100,000 амьд төрөлтөд 19.9 хүртэл бууруулна.
2. Нярайн эндэгдлийн түвшинг 1000 амьд төрөлтөд 7.1 хүртэл бууруулна.
3. Нялхсын эндэгдлийн түвшинг 1000 амьд төрөлтөд 8.7 хүртэл бууруулна.
4. Тав хүртэл насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшинг 1000 амьд төрөлтөд 14.7 хүртэл бууруулна.

ЗОРИЛТ

Зорилт 1. Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийг дэмжих бодлого эрхзүй, нийгэм, эдийн засгийн таатай орчинг бүрдүүлэн, бусад салбар, төрийн бус байгууллага, мэргэжлийн нийгэмлэг, холбоо, орон нутгийн шийдвэр гаргагчдын оролцоо, хамтын ажиллагаа, түншлэлийг дэмжин, уялдаа холбоог сайжруулах.

Хүрэх үр дүн 1.

1.1. Анхан болон лавлагаа шатлалын эрүүл мэндийн байгууллагад мөрдөгдөж буй бүтэц, үйл ажиллагааны стандартыг нягтлан, эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чиглэлээрх үйл ажиллагааг тодорхой тусгаж үндэсний хэмжээнд мөрдсөн байна.

1.2. Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээнд эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжүүлдэг санхүүжилтийн арга аргачлал, үйлчилгээний жагсаалтыг өнөөгийн хэрэгцээ шаардлагад нийцүүлэн, шинэчлэн боловсруулж, үндэсний хэмжээнд мөрдсөн байна.

1.3. Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэгчдийн эрхийг хангах, нийгмийн хамгааллыг сайжруулах, цалин урамшууллыг нэмэгдүүлэх чиглэлээр бодлогын баримт бичиг батлуулан, хэрэгжүүлсэн байна.

1.4. Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэгчдийн албан тушаалын тодорхойлолтын үлгэрчилсэн загварыг шинэчлэн боловсруулж, батлуулан, үндэсний хэмжээнд мөрдүүлсэн байна.

1.5. Гамшиг, онцгой байдал, нийгмийн эрүүл мэндийн ноцтой байдлын үед эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэхэд нэн шаардлагатай эм, эмнэлгийн хэрэгслийн 6 сарын нөөцийг Ховд, Өвөрхангай, Дорнод, Өмнөговь аймгийн бүсүүдийн агуулахад бүрдүүлсэн байна.

Зорилт 2. Эх, ураг, нярайн эрт үеийн тусламж, үйлчилгээнд нотолгоонд тулгуурласан үр дүнтэй үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх, дэлхийн хөгжингүй улс орнуудад нэвтрүүлж буй шинэ арга технологийг нутагшуулах, тусламж, үйлчилгээний байнгын бэлэн байдлыг хангах, төвлөрлийг сааруулж, хүртээмжийг нэмэгдүүлэн, чанарыг сайжруулж, эх, ураг, нярайн өвчлөл, эндэгдлийг бууруулах.

Хүрэх үр дүн 2.

2.1. Эх, нярайн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээнд олон улсын байгууллагын зөвлөмж болгож буй нотолгоонд тулгуурласан интервенцийг хэрэгжүүлэх, сургалтад үйлчилгээ үзүүлэгчдийн 80-аас доошгүй хувийг хамруулсан байна.

2.2. Эх, ураг, нярайн эрүүл мэндэд нэн шаардлагатай олон найрлагат бичил тэжээлийг эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжүүлдэг болсон байна.

2.3. Эх, ураг, нярайн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээнд нэн шаардлагатай тоног төхөөрөмж, эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хангалтыг 80-аас доошгүй хувьд хүргэсэн байх бөгөөд засвар үйлчилгээний санхүүжилтийг жил бүрийн төсөвт тусгаж хэвшсэн байна.

2.4. Жирэмсний эрт үеийн хяналт 2028 он гэхэд 96 хувь, жирэмсний хяналтад 8 болон түүнээс дээш удаа тогтмол хамрагалт 82,5 хувьд хүрсэн байна.

2.5. Жирэмсэн эмэгтэйн цус багадалт 20 хувь хүртэл буурсан байна.

2.6. Нярайн эрт үеийн нэн шаардлагатай тусламж, үйлчилгээг бүрэн хэрэгжүүлсэн байгууллагын тоо 68-д хүрсэн байна.

2.7. Жирэмслэхээс сэргийлэх арга, хэрэгслийн хангагдаагүй хэрэгцээг 30 хувь хүртэл бууруулсан байна.

2.8. Эрүүл мэндийн байгууллагууд жирэмслэхээс сэргийлэх эм, эмнэлгийн хэрэгслийн орчин үеийн арга, хэрэгслийн тав ба түүнээс дээш сонголттой, гурваас доошгүй сарын нөөцтэй болсон байна.

Зорилт 3. Бага насны хүүхдэд үзүүлэх эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээнд нотолгоонд тулгуурласан үр дүнтэй үйл ажиллагааг нэвтрүүлэх, дэлхийн хөгжингүй улс орнуудад нэвтрүүлж буй шинэ арга технологийг нутагшуулах, хүүхдийн хоол тэжээл, хөгжлийг дэмжих, тусламж, үйлчилгээний байнгын бэлэн байдлыг хангах, төвлөрлийг сааруулж, хүртээмжийг нэмэгдүүлэн, чанарыг сайжруулж, хүүхдийн сэргийлж болох өвчлөл эндэгдлийг бууруулах.

Хүрэх үр дүн 3.

3.1. Бага насны хүүхдийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ, тэдний хооллолт, хөгжлийг дэмжих чиглэлээр олон улсын байгууллагын зөвлөмж болгож буй нотолгоонд тулгуурласан интервенцийг хэрэгжүүлэн, сургалтад эрүүл мэндийн анхан болон лавлагаа шатлалын тусламж, үйлчилгээ үзүүлэгчдийн 80-аас доошгүй хувийг хамруулсан байна.

3.2. Бага насны хүүхдийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээнд нэн шаардлагатай тоног төхөөрөмж, эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, бичил тэжээлийн хангалт 80-аас доошгүй хувьд хүрсэн байх бөгөөд засвар үйлчилгээний санхүүжилт жил бүрийн төсөвт тусгагдаг болсон байна.

3.4. Урьдчилан сэргийлэх үзлэгт 9, 18, 36 сартай хүүхдийн хамрагдалт 98-иас доошгүй хувьд хүргэсэн байна.

3.5. Нярайн цогц скринингийн хамралтыг 80-аас доошгүй хувьд хүргэсэн байна.

3.6. Товлолт дархлаажуулалтын хамрагдалтыг 99.0 хувьд хүргэсэн байна.

3.7. Уушгины хатгалгаа өвчний шалтгаант 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийг 6 хувь, осол гэмтлээс шалтгаалсан 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн тоог 110 хүртэл бууруулсан байна.

Зорилт 4. Өсвөр үеийнхэнд ээлтэй эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг тогтвортой үргэлжлүүлэн, чанар, хүртээмжийг сайжруулах, хүүхэд өсвөр үеийнхний хөгжлийг дэмжих.

Хүрэх үр дүн 4.

4.1. Өсвөр үеийнхэнд ээлтэй эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх таатай орчинг бүрдүүлсэн кабинетыг бүх аймаг, дүүргийн эрүүл мэндийн байгууллагуудад байгуулан, үйл ажиллагааг тогтворжуулсан байна.

4.2. Өсвөр үеийн эмч, мэргэжилтэн нарыг бүх аймаг, дүүрэгт бэлтгэж, ажлын байранд сургаж дадлагажуулсан байна.

4.3. Өсвөр үеийн кабинетын тэргүүн туршлагыг бусдад түгээж, өсвөр үед үзүүлэх эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний санхүүжилтийг нэмэгдүүлсэн байна.

4.4. Эрүүл мэндийн анхан шатны тусламж, үйлчилгээ үзүүлж буй эмч, эх баригч, сувилагч, сургуулийн эмч нарын 60-аас доошгүй хувийг өсвөр үеийнхэнд эрүүл мэндийн тусламж үзүүлэх, нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд, хүсээгүй жирэмслэлт, ДОХ/ХДХВ/БЗДХ, хүчирхийллээс сэргийлэх чиглэлээр зөвлөгөө өгөх ур чадварт сургаж бэлтгэсэн байна.

4.5. Өсвөр үеийн хүүхдийн урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамрагдалт 60-аас доошгүй хувьд хүрсэн байна.

Зорилт 5. Эмэгтэйчүүд, хүүхэд, тусгай хэрэгцээтэй зорилтот бүлгийнхний өвөрмөц хэрэгцээнд нийцүүлэн нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг тэгш хүртээмжтэй, чанартай үзүүлж, амьдралын чанарыг сайжруулах.

Хүрэх үр дүн 5.

5.1. Зорилтот бүлгийнхэнд нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн чиглэлээрх мэдээлэл, сурталчилгааг тэдний хэрэгцээнд нийцүүлэн хүргэх тогтолцоо бүрдсэн байна.

5.2. Нөхөн үржихүйн насны эмэгтэйчүүдийн эрт илрүүлэг үзлэгт хамрагдалт 60-аас доошгүй хувьд хүрсэн байна.

5.3. Цэвэршилт, үргүйдлийн оношилгоо, эмчилгээний зааврыг шинэчлэн батлуулж, эмч, мэргэжилтэн нарыг сургалтад хамруулан, аймаг, дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг, эрүүл мэндийн төвд энэ чиглэлээрх тусламж, үйлчилгээг үзүүлж хэвшсэн байна.

5.4. Үр хөндөлтийн түвшин 1000 эмэгтэйд 13.3 хүртэл буурсан байна.

ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЧИГЛЭЛ

Зорилт 1-ийн хүрээнд

1.1. Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн чиглэлээр үндэсний хэмжээнд мөрдөгдөж буй хууль, стандарт, журам, заавар, тушаалыг эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүд, хамтрагч талуудад таниулж, тархаах.

1.2. Эмчилгээ, оношилгоог шинээр нэвтрүүлж, нутагшуулах үйл ажиллагааг өргөжүүлэн үр дүнтэй интервенцийг хэрэгжүүлэх, хууль эрх зүйн орчинг бүрдүүлэх, холбогдох бодлогын баримт бичгийг боловсруулж, түгээх.

1.3. Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний санхүүжилтийн тогтолцоо, санхүүжилт олгох арга аргачлал, өртгийг дахин үнэлэх, эх, хүүхэд, эмэгтэйчүүдийн зонхилон тохиолдох өвчин, эмгэгийн оношилгоо, эмчилгээг өргөжүүлэх, шинэ арга аргачлалыг нэвтрүүлэх, хяналт тавих, сэргээн засах боломжийг бий болгох.

1.4. Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээнд нэн шаардлагатай тоног төхөөрөмж, эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хангалт, засвар үйлчилгээг тасралтгүй хийх тогтолцоог бүрдүүлж, санхүүжилтийг шийдвэрлэх.

1.5. Жирэмслэхээс сэргийлэх эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хангалтын тасралтгүй байдлыг ханган, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлдэг анхан болон лавлагаа шатлалын эрүүл мэндийн байгууллагад үйлчлүүлэгч жирэмслэхээс хамгаалах орчин үеийн арга, хэрэгслийн сонголт хийх боломжийг олгож, 5-аас доошгүй нэр төрлийн, 3-аас доошгүй сарын нөөцийг бүрдүүлсэн байх.

1.6. Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээнд оролцогч хамтрагч талууд, орон нутгийн өөрөө удирдах байгууллага, бусад салбарууд, иргэний нийгэм, аж ахуйн нэгж, хамт олон, гэр бүл, иргэний идэвх санаачилгыг өдөөж, оролцоо, хариуцлага, хяналтыг нэмэгдүүлэх.

Зорилт 2-ын хүрээнд

2.1. Эх, нярайд эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх тогтолцоог олон улсын жижигт нийцүүлэн хөгжүүлэх (*Жирэмсний болон төрсний дараах үеийн хяналт, бага насны хүүхдийн хөгжлийг дэмжих үйл ажиллагааг эрүүл мэндийн анхан шатны бусад*

тусламж үйлчилгээтэй уялдуулах, амаржих газар, нэгдсэн эмнэлгийн тусламж үйлчилгээг хөгжлийн чиг хандлага бодлоготой уялдуулан шинэчлэх).

2.2. Эх, нярайн тусламж, үйлчилгээнд мөрдөгдөж буй стандарт, журам, заавар, тушаал шийдвэрүүдэд үнэлгээ хийж, шинэчлэн боловсруулж, батлуулан, хэрэгжүүлэх.

2.3. Эх барихын яаралтай болон цогц тусламж, үйлчилгээ үзүүлдэг эмч, мэргэжилтэн нарыг чадавхжуулах.

2.4. Нярайн эрт үеийн нэн шаардлагатай тусламж, үйлчилгээг (*Имж асаргаа, ангир уураг амлуулах, хөхөөр хооллох, арьс арьсаар шүргэлцүүлэх, дулаан алдалтаас сэргийлэх*) тогтвортой өргөжүүлэх.

2.5. Төрөх насны эмэгтэйчүүд, жирэмсэн болон төрсөн эмэгтэйг эрт илрүүлэг үзлэгт хамруулан эрүүлжүүлэх, жирэмслэлтэд бэлтгэх үйл ажиллагааг тогтмолжуулах.

2.6. Халдварын сэргийлэлт, хяналтыг эрчимжүүлж, эх барихын үжлийн оношилгоо, эмчилгээ, урьдчилан сэргийлэх зааврыг нотолгоонд тулгуурлан шинэчлэн боловсруулах.

2.7. Дутуу төрөлт, амьгүй төрөлтийн шалтгаанд нөлөөлөх хүчин зүйлийг судлан тогтоож, хариу арга хэмжээг эрчимжүүлэх.

2.8. Жирэмсэн болон хөхүүл эмэгтэйчүүдийн хоол тэжээлийн дутагдлаас сэргийлэх арга хэмжээг нэвтрүүлэх.

2.9. Жирэмсэн эмэгтэй, хөхүүл эхчүүдэд нэн шаардлагатай эм, бэлдмэл, аминдэм, дэмийг эрүүл мэндийн даатгалаар хөнгөлөлттэй олгох боломжийг бүрдүүлэх.

2.10. Эх, ураг, нярайн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг сайжруулах чиглэлээр тандалт, судалгааны тэргүүлэх чиглэлийг тогтоож, судлаачдыг бэлтгэх.

2.11. Нярайн амьдралын чанарыг дээшлүүлэхэд нэн шаардлагатай эмчилгээ, оношилгоог шинээр нэвтрүүлэн, хөгжүүлэх (*тархи хөргөх, сурфактант эмчилгээ, пульсоксиметрийн илрүүлэг гэх мэт*).

2.12. Гамшиг онцгой байдал (зуд, үер, халдварт өвчин), нийгмийн эрүүл мэндийн ноцтой байдал үүссэн тохиолдолд эх, нярайд үзүүлэх эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний тасралтгүй байдлыг хангахад чиглэсэн бүх төрлийн нөөцийг бүрдүүлэх, төлөвлөх, хариу арга хэмжээний төлөвлөлт хийх, хэрэгжилтийг хангах ажил зохион байгуулах.

2.13. Эхийн эндэгдэл, ноцтой хүндрэлийн тохиолдлыг бүртгэж, мэдээлэхэд ДЭМБ-ын "Тооны цаана санаачилга" арга аргачлалыг өргөжүүлэх, шүүх шинжилгээний бүртгэл мэдээллийг эрүүл мэндийн статистик бүртгэлд бүрэн нэгтгэх.

2.14. Эсэн мэнд амаржихуйн мэдээлэл, сурталчилгааг нийтийн зах зээлд гаргаж, энэ чиглэлээрх иргэдийн мэдлэгийг нэмэгдүүлэн, аюултай шинжийг эрт таних, тусламж хайх боломжийг нэмэгдүүлэх.

Зорилт 3-ын хүрээнд

3.1. Бага насны хүүхдийн эрүүл мэндийг хамгаалах, хоол тэжээл, хөгжлийг дэмжих чиглэлээр мөрдөгдөж буй бодлогын баримт бичиг, стандарт, журам, заавруудыг эргэн нягталж, олон улсын бусад байгууллагын зөвлөмж, хөгжингүй орны үр дүнтэй туршлагад үндэслэн шинэчлэн боловсруулж, батлуулан, таниулж, хэрэгжүүлэх.

3.2. Олон нийтэд түшиглэсэн хүүхдийн өвчний цогц менежментийн хэрэгжилтийг өргөжүүлж, эрчимжүүлэх.

3.3. Бага насны хүүхдийн хөгжлийг дэмжих ДЭМБ-ын үндсэн арга, аргачлалыг эрүүл мэндийн анхан шатны тусламж, үйлчилгээтэй уялдуулан, хөгжүүлж, нутагшуулах.

3.4. Нялх, бага насны хүүхдийн хооллолтыг (эхийн сүүгээр хооллолт, нэмэгдэл хооллолт) дэмжих.

3.5. Хүүхдийн амны хөндийн эрүүл мэндийн сайжруулах, "Эрүүл шүд" аяныг төр болон хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагууд, бусад салбарын оролцоотойгоор хэрэгжүүлэх.

3.6. Хүүхдэд үзүүлэх эмнэлгийн яаралтай тусламжийг хөгжүүлэх, энэ чиглэлээр мөрдөж буй журам зааврыг шинэчлэн боловсруулж, өрх, сум, түргэн тусламж, эмнэлгийн яаралтай тусламжийн хэсэгт ажиллаж буй эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийг нэн тэргүүнд сургаж, дадлагажуулах.

3.7. Хүүхдэд үзүүлэх тусламж, үйлчилгээ болон хүүхдийн хөгжлийг дэмжих чиглэлд нэн шаардлагатай хүний нөөцийг (*хэл засалч, хөдөлгөөн засалт, нярайн эмч, сувилагч, хүүхдийн мэс засалч, хоол зүйч гэх мэт*) орон нутгийн захиалга, хүүхдийн өвчин эмгэг хөдлөл зүйд тулгуурлан гадаад, дотоодын сургалтад хамруулан бэлтгэж, ажиллуулах.

3.8. Бага насны хүүхэд хамгааллыг сайжруулах, эцэг, эх, асран хамгаалагчдын мэдлэгийг дээшлүүлж, ахуйн осол гэмтлээс урьдчилан сэргийлэх, эрсдэлийг бууруулах арга хэмжээг засаг захиргааны анхан шатны нэгж, боловсрол, хэвлэл мэдээллийн байгууллага, албан тушаалтнуудтай хамтран хэрэгжүүлэх.

3.9. Хүүхдийн хавдрыг эрт илрүүлэх, эмчилгээ, оношилгоо эрт үеийн сэргээн засах тусламж, үйлчилгээний чиглэлээрх чадавхыг (*хүний нөөцийг бэлтгэх, эм эмнэлгийн хэрэгслийн хангалтыг нэмэгдүүлэх*) сайжруулах.

3.10. Сэргийлэх боломжтой өвчин эмгэгээс шалтгаалсан нас баралтыг бууруулахын тулд хүүхдийн осол гэмтэл, уушгины хатгалгаа, нярайн үжил халдвараас сэргийлэх чиглэлээрх арга хэмжээг тууштай авч хэрэгжүүлэх, товлот дархлаажуулалтын бүрэн хамралтыг нэмэгдүүлэх.

3.11. Хүүхдийн анагаахын чиглэлээр тусламж, үйлчилгээ үзүүлж буй эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэн, нийгмийн ажилтныг богино хугацааны мэргэжил дээшлүүлэх сургалтад хамруулж бэлтгэх.

3.12. Хүүхдийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээнд нэн шаардлагатай эмнэлгийн тоног, төхөөрөмжийн шинэчлэлийг байнга хийж, шинэ технологи нэвтрүүлэхийн тулд эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэн, инженер техникийн ажилтнуудыг тогтмол сургалтад хамруулан, чадавхжуулах ажлыг тасралтгүй зохион байгуулах.

3.13. Хүүхдийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэгчдийг хүүхдийн өвчний цогц менежмент, нярайн эрт үеийн нэн шаардлагатай тусламж, хүүхдийн хөгжлийг дэмжих, дархлаажуулалт, хүүхдийн хооллолт, хүүхдийн яаралтай тусламж зэрэг сэдвээр богино хугацааны ажлын байрны дадлагажуулах сургалтад хамруулж, тогтмолжуулах.

Зорилт 4-ийн хүрээнд

4.1. Өсвөр үеийнхэнд ээлтэй орчин бүрдүүлэх, өсвөр үеийн эмч, сэтгэлзүйчийг бэлтгэн, өсвөр үеийн кабинетуудыг тогтвортой ажиллуулах.

4.2. Сэтгэцийн эрүүл мэнд, дэлгэцийн зохистой хэрэглээ болон мансууруулах сэтгэц нөлөөт бодисын хэрэглээнээс татгалзах, донтолтоос сэргийлэх зорилгоор зөвлөгөө өгөх, эрт илрүүлэх, эмчлэх, хянах, хариу арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх

4.3. Хүүхдэд зонхилон тохиолдох харшлаас сэргийлэх арга хэмжээг эрчимжүүлж, эмчилгээ, оношилгооны чадавхыг сайжруулах.

4.4. Зүрх судасны эмгэг, стрептококкийн халдварыг илрүүлэн, оношилж, эмчлэн, эрүүлжүүлэх арга хэмжээг тасралтгүй зохион байгуулах.

4.5. Өсвөр үеийнхэнд тулгамдсан асуудалд зөвлөгөө өгөх ур чадварт өрх, сумын эрүүл мэндийн төвийн эмч, эх баригч, сувилагч, нийгмийн ажилтан, сургуулийн эмч нарыг бэлтгэх.

4.6. Эх, хүүхэд, өсвөр үеийнхний эрүүл мэндийн (*зам тээврийн осол гэмтлээс сэргийлэх, үе тэнгийн дээрэлхэлтийг арилгах, зөв зан үйлийг төлөвшүүлэх, аливаа хэлбэрийн донтолтоос сэргийлэх*) чиглэлээрх мэдээлэл, сурталчилгааг тэдний өвөрмөц хэрэгцээнд нийцүүлэн түгээх, аж ахуй нэгжийг татан оролцуулж нийтийн зах зээлд гаргах, зөвлөгөө өгөх ур чадварыг сайжруулах.

4.7. Сургуульд суурилсан эрт илрүүлгийн үйл ажиллагааг зохион байгуулж, сурагчийн эрүүл мэндийн дэвтрийг хөтөлж хэвшүүлэх.

Зорилт 5-ын хүрээнд

5.1. Эмэгтэйчүүдийн дотоод шүүрлийн эмгэг, цэвэршилт, үргүйдлийн оношилгоо, эмчилгээний зааврыг шинэчлэн боловсруулж, батлуулан, эмэгтэйчүүд, дотоод шүүрлийн эмгэг, цэвэршилт, үргүйдлийн чиглэлээрх тусламж, үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлэх.

5.2. Тусгай хэрэгцээ шаардлагатай зорилтот бүлгийнхний (*хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхэд, цэвэршилтийн насны эмэгтэйчүүд*) эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг тэдний хэрэгцээнд нийцүүлэн хөгжүүлэх.

5.5. Эх, нярай, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн үндэсний зөвлөгөөнийг жил бүр тодорхой сэдвийн хүрээнд зохион байгуулж, тулгамдсан асуудлыг шийдвэрлэх.

5.5. Анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагын тусламж, үйлчилгээ үзүүлэгчдийг нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд, гэр бүл төлөвлөлт, ДОХ/ХДХВ/БЗДХ-ын чиглэлээр зөвлөгөө өгөх ур чадварт сургах.

5.6. Бодлого боловсруулагчдад гамшиг, онцгой байдлын үед нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн нэн шаардлагатай тусламж, үйлчилгээний талаар ухуулга, сурталчилгаа нөлөөллийн ажлыг хийх.

5.7. Эрүүл мэндийн статистик мэдээлэлд гамшгийн үеийн нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн нэн шаардлагатай тусламж, үйлчилгээний үзүүлэлтүүдийг тусгах.

АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ХУГАЦАА

➤ 2025-2028 он

ҮЙЛ АЖИЛЛАГААГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХЭД МӨРДӨХ ЗАРЧИМ

- Эрүүл мэндийн салбарын манлайлал, оролцогч талуудын түншлэл;
- Бодлого, шийдвэр тогтвортой;
- Хүний эрхэд суурилсан, үйлчлүүлэгч төвтэй;
- Жендэрийн мэдрэмжтэй;
- Нотолгоонд тулгуурласан;
- Хариуцлагатай;
- Хүмүүнлэг.

ОРОЛЦОГЧ ТАЛУУД, ГОЛ ЧИГ ҮҮРЭГ

Байгууллагууд	Чиг үүрэг
Эрүүл мэндийн яам	- Үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг удирдан зохицуулах, - Салбар дундын оролцоог хангах, үйл ажиллагааг уялдуулах, - Тусламж, үйлчилгээ үзүүлэгчдийн эрхзүйн орчинг болон нийгмийн баталгааг хангах, - Олон улсын байгууллагын дэмжлэг үйл ажиллагааг зохицуулах, - Хэрэгжилтийг хянах, дэмжлэгт хяналт хийх.
Эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газар	- Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээнд нэн шаардлагатай эрүүл мэндийн даатгалын сангаас олгох санхүүжилтийг зохицуулах, хяналт тавих.
Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хяналт, зохицуулалтын газар	- Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээнд нэн шаардлагатай эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжийн хангалтыг сайжруулах, тасралтгүй байдлыг хангахад дэмжлэг үзүүлэх, зохицуулах, - Нөөц бүрдүүлэлтэд дэмжлэг үзүүлэх, зохицуулах, - Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн аюулгүй байдлыг хангахад дэмжлэг үзүүлэх.
Анхан болон Лавлагаа шатлалын эрүүл мэндийн байгууллагууд	- Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээнд мөрдөгдөж буй заавар стандартын төслийг боловсруулж, батлуулах, хэрэгжилтэд мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгч ажиллах, - Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэгчдийг сургаж дадлагажуулах, - Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээнд шинээр нэвтрүүлэх арга, аргачлалыг турших, эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажлыг удирдан хийх, - Лавлагаа шатлалын эрүүл мэндийн байгууллагын тусламж, үйлчилгээг цаг алдалгүй үзүүлж, зайн оношилгоо, эмчилгээг хийх, орон нутгийн эмч мэргэжилтнүүдэд зөвлөгөө өгөх, - Эх, хүүхэд, эмэгтэйчүүдийн өвчин, эндэгдэлд тандалт хийж, хариу арга хэмжээг шуурхай авч хэрэгжүүлэх.
Аймаг, нийслэлийн Эрүүл мэндийн газар	- Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний орон нутгийн түвшинд хэрэгжилтийг удирдан зохицуулах, - Орон нутгийн төрийн болон хувийн хэвшлийн байгууллагуудын оролцоог хангах, үйл ажиллагааг уялдуулах, - Тусламж, үйлчилгээ үзүүлэгчдийн эрхзүйн орчинг бүрдүүлэх, нийгмийн баталгааг хангах ажлыг орон нутгийн түвшинд зохион байгуулах, - Нөөц бүрдүүлэх ажлыг зохион байгуулах, - Олон улсын байгууллагын дэмжлэг үйл ажиллагааг зохицуулах, - Иргэдэд чиглэсэн мэдээлэл, сургалт, сурталчилгааны ажлыг удирдан зохицуулах,

	- Үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хянах, дэмжлэгт хяналт хийх.
Төрийн болон хувийн өмчит эрүүл мэндийн байгууллагууд	- Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн арга хэмжээний төлөвлөгөөний холбогдох үйл ажиллагаануудыг хэрэгжүүлэх.
Олон улсын байгууллагууд	- Олон улсын байгууллагуудаас өгч буй зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх, нотолгоонд тулгуурласан арга хэмжээг нэвтрүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх, - Бодлогын баримт бичиг, журам, заавар, стандарт боловсруулахад дэмжлэг үзүүлэх - Сургалтын хөтөлбөр боловсруулах, сургагч багшийг бэлтгэхэд дэмжлэг үзүүлэх, - Нотолгоонд тулгуурласан арга аргачлал, интервенцийг таниулах, нэвтрүүлэх, нутагшуулахад дэмжлэг үзүүлж, эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнийг сургах, гарын авлага, сургалтын материалаар хангахад дэмжлэг үзүүлэх, - Нэн шаардлагатай эм, эмнэлгийн хэрэгслээр хангах, гамшиг онцгой байдал, нийгмийн эрүүл мэндийн ноцтой байдал үүсэхээс сэргийлэх хариу арга хэмжээ авахад дэмжлэг үзүүлэх, нөөц бүрдүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх, - Дэмжлэгт хяналт хийхэд дэмжлэг үзүүлэх, - Нэн шаардлагатай судалгаа, үнэлгээ хийхэд дэмжлэг үзүүлэх, - Иргэдэд чиглэсэн мэдээлэл, сургалт, сурталчилгааны ажил хийхэд дэмжлэг үзүүлэх.
Анагаах ухааны боловсрол олгох төрийн болон хувийн өмчит их, дээд сургууль, коллеж	- Эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнийг сургаж, дадлагажуулах, - Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн чиглэлээрх сургалтын хөтөлбөрүүдэд нэмэлт өөрчлөлт оруулах, шаардлагатай тохиолдолд шинэчлэх, - Дэмжлэгт хяналт хийхэд оролцох, - Нэн шаардлагатай судалгаа, үнэлгээ хийх.
Мэргэжлийн нийгэмлэг, холбоод	- Бодлогын баримт бичиг, журам, заавар, стандарт боловсруулахад дэмжлэг үзүүлж, оролцох, - Нотолгоонд тулгуурласан арга аргачлал, интервенцийг таниулах, нэвтрүүлэх, нутагшуулахад дэмжлэг үзүүлж, эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнийг сургах, гарын авлага, сургалтын материалаар хангахад дэмжлэг үзүүлэх, - Дэмжлэгт хяналт хийхэд оролцох, - Нэн шаардлагатай үнэлгээ, судалгаа хийхэд дэмжлэг үзүүлэх, - Иргэдэд чиглэсэн мэдээлэл, сургалт, сурталчилгааны ажил хийхэд дэмжлэг үзүүлэх, - Эмч, эмнэлгийн мэргэжилтний эрхийг хамгаалахад манлайлах.

ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НЭГТГЭЛ

Нийт 5 зорилтын хүрээнд 81 үйл ажиллагааг төлөвлөсөн. Үүнд:

1. Зорилт 1-ийг хэрэгжүүлэх 10 үйл ажиллагаа
2. Зорилт 2-ыг хэрэгжүүлэх 30 үйл ажиллагаа
3. Зорилт 3-ыг хэрэгжүүлэх 17 үйл ажиллагаа
4. Зорилт 4-ийн хэрэгжүүлэх 12 үйл ажиллагаа
5. Зорилт 5-ыг хэрэгжүүлэх 12 үйл ажиллагаа

Чиглэл	Төлөвлөсөн үйл ажиллагаа	Хэрэгжүүлэх хугацаа				Мэдээллийн эх сурвалж
		2025 он	2026 он	2027 он	2028 он	
Бодлогын баримт, бичиг (стандарт, заавар, журам)	1 хууль, 2 стандарт, 4 тогтоол, 26 тушаал					Батлагдсан хууль, стандарт, заавар, журмын эх хуулбар
Хүний нөөцийг чадавхжуулах сургалт, зөвлөгөөн	22					Эрүүл мэндийн сайдын тушаал, Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн тайлан, Эрүүл мэндийн байгууллагын тайлан
Хөрөнгө оруулалт	7					Эрүүл мэндийн сайдын тушаал, Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас олгосон санхүүжилт, Эрүүл мэндийг дэмжих сангийн санхүүжилт, Орон нутгийн санхүүжилт, Аудитын дүгнэлт, Санхүүгийн тайлан
Тусламж, үйлчилгээ	17					Эрүүл мэндийн даатгалын сан, Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хяналт, зохицуулалтын газар, Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв

					Лавлагаа шатлалын эрүүл мэндийн байгууллага, Аймаг, нийслэлийн Эрүүл мэндийн газар, Сургалт эрхлэх зөвшөөрөл бүхий байгууллага
Мэдээлэл, сурталчилгаа, сургалт	12				Эрүүл мэндийг дэмжих сангийн санхүүжилт, Орон нутгийн санхүүжилт, Олон улсын байгууллагын санхүүжилтийн тайлан
Инновац, тусламж, үйлчилгээнд шинээр нэвтрүүлэх арга аргачлал	Шинээр нэвтрүүлсэн арга, аргачлал, технологийн тоо				Батлагдсан заавар, арга аргачлал, Сургагдсан хүний нөөц, Тухайн тусламж, үйлчилгээ үзүүлсэн үйлчлүүлэгчийн тоо, Хувийн хэвшлийн байгууллагын оролцоо
Судалгаа, тандалт, үнэлгээ	Тэргүүлэх чиглэлт заасан судалгааны ажлын тоо				Эрдмийн зөвлөлөөр батлагдсан арга аргачлал, Судалгааны тайлан, Олон улсын байгууллагын дэмжлэг, санхүүжилт
Хяналт, үнэлгээ	2				Үнэлгээний тайлан

САНХҮҮЖИЛТ

“Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд” 2025-2028 онд хэрэгжих арга хэмжээний төлөвлөгөөнд тусгагдсан үйл ажиллагааг дараах эх үүсвэрээс санхүүжүүлнэ. Үүнд:

- Улсын төсөв;
- Эрүүл мэндийн даатгалын сан;
- Орон нутгийн төсөв;
- Засгийн газрын нөөц сан;
- Олон улсын байгууллагууд;
- Эрүүл мэндийг дэмжих сан;
- Шинжлэх ухаан технологийн сан;
- Бусад эх үүсвэр.

ХҮРЭХ ҮР ДҮН

Шалгуур үзүүлэлт		Суурь түвшин 2024 он	Хүрэх түвшин 2028 он	Эх сурвалж
Үр дүнгийн шалгуур үзүүлэлт				
1.	Эхийн эндэгдлийн харьцаа (100000 амьд төрөлтөд)	22.5	19.9	Эрүүл мэндийн статистик үзүүлэлт
2.	Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд)	15.2	14,7	
3.	Нялхсын эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд)	12.2	8.7	
4.	Нярайн эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд)	7.5	7.1	
5.	Перинатал эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд)	9.8	9.1	
6.	Төрөлхийн тэмбүүгийн тохиолдлын түвшин (100,000 амьд төрөлтөд)	22.5	16.5	ХӨСҮТ-ийн тандалтын алба
7.	Тав хүртэлх насны өсөлт хоцролттой хүүхдийн хувь	8.8	8.1	Мэдээллийн эх үүсвэр *
8.	Тав хүртэлх насны хоол тэжээлийн цочмог дуталтай хүүхдийн хувь	2.7	2.0	
9.	Тав хүртэлх насны илүүдэл жинтэй хүүхдийн хувь	12.8	11.8	
10.	Таргалалттай нөхөн үржихүйн насны эмэгтэйн хувь	18.0	17.2	Мэдээллийн эх үүсвэр **
11.	Цус багадалттай 5 хүртэлх насны хүүхдийн хувь	21.3	19.7	
12.	Цус багадалттай жирэмсэн эмэгтэйн хувь	22.3	20.0	
13.	Төмөр дутлын цус багадалттай жирэмсэн эмэгтэйн хувь	39.8	29.7	
Үйл ажиллагааны шалгуур үзүүлэлт				
1.	Ур чадвартай эмч, мэргэжилтний удирдсан төрөлтийн хувь	99.9	99.9	Эрүүл мэндийн статистик үзүүлэлт
2.	Кесар хагалгааны хувь	28.2	27.8	

3.	Нярайн эрт амлуулалтын хувь	71.9	80.2	Мэдээллийн эх үүсвэр *
4.	Эхийн сүүгээр дагнан хооллосон 6 хүртэлх сартай хүүхдийн эзлэх хувь	51.1	60.0	
5.	Өндөр тунт А аминдэмд хамрагдсан 5 хүртэлх насны хүүхдийн хувь	61.2	65.5	Мэдээллийн эх үүсвэр **
6.	Олон найрлагат бичил тэжээлийн бэлдмэл хэрэглэсэн 5 хүртэлх насны хүүхдийн хувь	7.9	30.0	
7.	Олон найрлагат бичил тэжээлийн бэлдмэл хэрэглэсэн жирэмсэн эмэгтэйн хувь	11.4	50.0	
8.	Үр хөндөлтийн түвшин (1000 эмэгтэйд)	15.1	13.3	Эрүүл мэндийн статистик үзүүлэлт
9.	Жирэмслэхээс хамгаалах арга хэрэгслийн хангагдаагүй хэрэгцээ, хувиар	35.2	30.0	Мэдээллийн эх үүсвэр *
10.	Эрт илрүүлэг үзлэгт хамрагдсан нөхөн үржихүйн насны эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь	-	60%	Эрүүл мэндийн статистик үзүүлэлт
11.	Эрт илрүүлэг үзлэгт хамрагдсан өсвөр насны хүүхдийн эзлэх хувь	-	60%	
Орцын шалгуур үзүүлэлт				
12.	10,000 хүн амд ногдох эх барих, эмэгтэйчүүдийн эмчийн харьцаа	3.0	3.4	Эрүүл мэндийн статистик үзүүлэлт
13.	10,000 хүн амд ногдох эх баригчийн харьцаа	3.4	3.5	
14.	10,000 хүн амд ногдох хүүхдийн эмчийн харьцаа	2.5	2.9	
15.	10,000 хүн амд ногдох нярайн эмчийн харьцаа	0.4	0.5	
16.	5-аас доошгүй нэр төрлийн жирэмслэхээс сэргийлэх эм, эмнэлгийн хэрэгслээр үйлчилж байгаа анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагын эзлэх хувь	95.1%	98%	Мэдээллийн эх үүсвэр *
17.	“Жирэмсэн үеийн хооллолт, хоол тэжээл” сургалтад хамрагдсан эрүүл мэндийн мэргэжилтний хувь	0.0	60%	ЭХМТ-ийн Төгсөлтийн дараах

18.	Эх барихын яаралтай тусламжид сургагдсан эмч, эх баригчийн хувь		80%	сургалтын алба
-----	---	--	-----	----------------

Тайлбар: Мэдээллийн эх үүсвэр

* Нийгмийн үзүүлэлтийн түүвэр судалгаа, 2023 он

** Хоол тэжээлийн үндэсний VI судалгаа, 2023 он

ХЯНАЛТ, ҮНЭЛГЭЭ

“Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд” 2025-2028 онд хэрэгжих арга хэмжээний төлөвлөгөөнд тусгагдсан үйл ажиллагааг Эрүүл мэндийн яамны газар, хэлтэс, аймаг, нийслэлийн Эрүүл мэндийн газар, анхан болон лавлагаа шатлалын эрүүл мэндийн байгууллага, мэргэжлийн салбар зөвлөл тус тус жил бүрийн төлөвлөгөөндөө тусгаж хэрэгжүүлнэ. Мөн түншлэгч олон улсын байгууллагуудын төлөвлөгөөнд тусгаж, дэмжлэг авна.

“Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд” 2025-2028 онд хэрэгжих арга хэмжээний төлөвлөгөөний явцын үнэлгээг 2027 оны эхний хагас жилд, төгсгөлийн үнэлгээг 2029 оны эхний улиралд багтаан Эрүүл мэндийн яамны Хяналт, шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газар, хөндлөнгийн үнэлээч, үнэлгээний багтай хамтран хийнэ.

ТОВЧИЛСОН ҮГС

АНЭ	Аймгийн нэгдсэн эмнэлэг
АӨСҮТ	Арьсны өвчин судлалын үндэсний төв
АХБ	Азийн хөгжлийн банк
АШУҮИС	Анагаахын шинжлэх ухааны үндэсний их сургууль
БЗДХ	Бэлгийн замаар дамжих халдвар
БОЭТ	Бүсийн оношилгоо, эмчилгээний төв
ГС	Глобаль сан
ГССҮТ	Гэмтэл, согог судлалын үндэсний төв
ДБ	Дэлхийн банк
ДЭМБ	Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллага
ДЭМТ	Дүүргийн эрүүл мэндийн төв
ЕБС	Ерөнхий боловсролын сургууль
ЗДТГ	Засаг даргын Тамгын газар
ЖХАХ	Жирэмслэхээс хамгаалах арга, хэрэгсэл
МСС	Мэдээлэл, сургалт, сурталчилгаа
МСЗ	Мэргэжлийн салбар зөвлөл
НЭҮНШТ	Нярайн эрт үеийн нэн шаардлагатай тусламж
НШТҮБ	Нэн шаардлагатай тусламж, үйлчилгээний баг
НҮБ	Нэгдсэн үндэстний байгууллага
НҮБХАС	Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Хүн амын сан
НҮБХС	Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Хүүхдийн сан
НЭМҮТ	Нийгмийн эрүүл мэндийн үндэсний төв
ОНТТУ	Олон нийтэд түшиглэсэн тусламж, үйлчилгээ
ОНЭМА	Олон нийтийн эрүүл мэндийн ажилтан
ОУБ	Олон улсын байгууллага
ӨЭМТ	Өрхийн эрүүл мэндийн төв
ХДХВ	Хүний дархлал хомсдолын вирус
ХКС	Хүүхдийн клиник сувилал
ХӨЦМ	Хүүхдийн өвчний цогц менежмент
ХПВ	Хүний папиллома вирус
СЭМТ	Сумын эрүүл мэндийн төв
СЭМҮТ	Сэтгэцийн эрүүл мэндийн үндэсний төв
ТББ	Төрийн бус байгууллага
ЭМБ	Эрүүл мэндийн байгууллага
ЭНЭҮТ-II	Эх, нярай, эмэгтэйчүүдийн үндэсний төв-II
ЭМАШТУ	Эрүүл мэндийн анхан шатны тусламж, үйлчилгээ
ЭМГ	Эрүүл мэндийн газар
ЭХЭМҮТ	Эх, хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төв
ЭМХТ	Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв

“ЭХ, ХҮҮХЭД, НӨХӨН ҮРЖИХҮЙН ЭРҮҮЛ МЭНД”
2025-2028 ОНД ХЭРЭГЖИХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

№	Үйл ажиллагаа	Суурь түвшин		Хүрэх үр дүн			Оролцогч талууд			Шаардаг ах төсөв /сая/	Санхүүгийн эх үүсвэр	Хэрэгжилтийг үнэлэх эх сурвалж	Эрсдэл
		2024 он	2025 он	2026 он	2027 он	2028 он	Зохихууль/Хэрэгжүүлэх	Хамтрах	Шатлал				
Зорилго: Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийг дэмжих бодлого эрхгүй, нийгэм-эдийн засгийн таатай орчинг бэхжүүлж, эрүүл мэндийн чанартай тусламж, үйлчилгээг тэгш хүртээмжтэй хүргэх, эх, хүүхдэд зонхлон тохиолдох сэргийлж болох өвчин эмгэг, түүний хүндрэлийг багасгах замаар эх, хүүхдийн өвчлөл, эмдэгдлийг тогтвортой бууруулах.													
1	Зорилт 1. Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийг дэмжих бодлого эрхгүй, нийгэм, эдийн засгийн таатай орчинг бүрдүүлэн, бусад салбар, төрийн бус байгууллага, мэргэжлийн нийгэмлэг, холбоо, орон нутгийн шийдвэр гаргагчдын оролцоо, хамтын ажиллагаа, түншлэлийг дэмжин, уялдаа холбоог сайжруулах.												
1.1	Эрүүл мэндийн салбарын хөтийн бодлого, төлөвлөлт, эрүүл мэндийн байгууллагуудын чиг үүрэгт нийцүүлэн "Амаржих газрын бүтэц үйл ажиллагаа"-ны стандартыг шинэчлэн боловсруулж, батлуулах	2009 оны стандарт	Ажлын хэсэг байгуулж, стандартын төсөл боловсруулсан байна	Стандартыг батлуулж, сурталчилсан байна	Стандартыг нийслэлийн амаржих газруудад хэрэгжүүлж эхэлсэн байна	Стандартыг БОЗТ, АНЗ, хувийн хэвшлийн ЭМБ-ууд хэрэгжүүлсэн байна	ЭМЯ-ны ЭТБГ, ЭХЭМҮТ, ЭНЭҮТ-2, МСЗ	БОЗТ, АНЗ, хувийн хэвшлийн ЭМБ-ууд, ОУБ	Лавлагаа шатлалын ЭМБ-ууд	10.0	ДЭМБ, НУБХАС	Батлагдсан стандарт	0
1.2	Өрх, сумын эрүүл мэндийн төв, нэгдсэн эмнэлгийн бүтэц, үйл ажиллагааны стандартад эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн чиглэлээрх үйл ажиллагааг тусган шинэчлэн, батлуулах	2017 оны стандарт	Ажлын хэсэг байгуулж, стандартын төсөл боловсруулсан байна	Стандартыг батлуулж, сурталчилсан байна	Стандартыг хэрэгжүүлж эхэлсэн байна	Стандартын хэрэгжилтийг анхан шатны ЭМБ-ууд хангасан байна	ЭМЯ-ны ЭТБГ, НЭМБТ, ЭМХТ, МСЗ	Мэргэжлийн нийгэмлэг холбоо, ОУБ	Анхан болон шатны ЭМБ-ууд	10.0	ДЭМБ, АХБ	Батлагдсан стандарт	0
1.3	Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн чиглэлээр мөрдөгдөж буй журам, зааврыг үйлчилгээ үзүүлэгчдэд таниулах, тархах ажлыг зохион байгуулах		Эх, хүүхэд, НУЭМ-ийн чиглэлээр мөрдөгдөж буй журам, зааврын жагсаалтыг гаргасан байна	Хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй эрх зүйн баримт бичгийн эмхэтгэл гаргаж, түгээсэн байна	Тухайн онд шинээр батлагдсан тушаал журам, зааврыг таниулах ажлыг үргэлжлүүлсэн байна	Тухайн онд шинээр батлагдсан тушаал журам, зааврыг таниулах ажлыг үргэлжлүүлсэн байна	ЭМЯ-ны ЭТБГ, НЭМБТ, ЭМХТ	МСЗ, Мэргэжлийн нийгэмлэг холбоо, ОУБ	Анхан болон лавлагаа шатлалын ЭМБ-ууд	8.0	Эрүүл мэндийг дэмжих сан, ДЭМБ	Хэвлэгдэж түгээсэн эмхэтгэл	0
1.4	Өрх, сумын эмч, эх баригч, сувилагч, багийн бага эмчийн албан тушаалын тодорхойлолтыг шинэчлэн боловсруулж батлуулах (ЭМАШТУ-3 Бага насны хүүхдийн хэвчил, эмшилг НЭМ-ийн ноштой байдлын үед эх, хүүхдэд үзүүлэх тусламж үйлчилгээ, БНХХ-ийг дэмжих, ЖСХ-ийн харуу арга хэмжээний чиг үүрэгт туслах)		Ажлын хэсэг байгуулж, тушаалын төслийг боловсруулж, санал авсан байна	Албан тушаалын тодорхойлолтын зааврууд шинэчлэгдэн батлуулсан байна	ЭМБ-ууд албан тушаалын тодорхойлолтыг шинэчилсэн байна	Хяналт, үнэлгээ хийсэн байна	ЭМЯ-ны СТГ, ЭМХТ	МСЗ, Мэргэжлийн нийгэмлэг холбоо	Анхан болон лавлагаа шатлалын ЭМБ-ууд	6.0	Улсын төсөв	Эрүүл мэндийн сайдын тушаалыг батлагдсан албан тушаалын тодорхойлолтын тоо	0
1.5	Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд, гэр бүл төлөвлөлтийн тусламж, үйлчилгээний санхүүжилтийн тогтоцоо, санхүүжилтийн арга аргачлал, өртгийг үнэлэх		Эх, хүүхэд, НУЭМ-ийн тусламж үйлчилгээний бодит зардлыг тооцоолж, зөвлөмж гарсан байна	ЭМДС-авс олгох жагсаалт шинэчлэгдэн батлагдаж, хэрэгжиж эхэлнэ	Шаардлагатай тохиолдолд жагсаалтыг шинэчлэн батлуулж, мөрдөнө	Шаардлагатай тохиолдолд жагсаалтыг шинэчлэн батлуулж, мөрдөнө	ЭМЯ-ны СТГ, ЭМДТ, ЭЭХЗТ	ЭХЭМҮТ, ЭНЭҮТ, НЭМБТ, МСЗ, Мэргэжлийн нийгэмлэг холбоо	Анхан болон лавлагаа шатлалын ЭМБ-ууд	5.0	ДЭМБ, АХБ	ЭМДҮЗ-ийн тогтоолоор батлагдсан НУЭМ-ийн тусламж үйлчилгээний санхүүжилтийн жагсаалт	0

1.6	Эх, хууца, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн чиглэлээр тусламж, үйлчилгээг үзүүлж буй эрүүл мэндийн ажилтнуудын эрхийг хамгаалах, нийгмийн баталгааг сайжруулах, хөдөлмөрийн нөхцөл, ажлын гүйцэтгэлтэй уялдуулах чиглэлээр үйл ажиллагааг төлөвлөн хэрэгжүүлэх		Эмч, эмнэлгийн мэргэжилтний эрх зүйн байдлын тухай хуулийн төсөлд эх хуулийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг үзүүлж буй нийгмийн баталгааг эмч, эмнэлгийн мэргэжилтний эрхийг хамгаалах, зээлт тусгагдсан байна	Батлагдсан хуулийн дагуу эх, хууца, нүсэм-ийн чиглэлээр тусламж, үйлчилгээг үзүүлэх-ийн эрхийг хамгаалах, хуулийн баталгааг хангаж, цалин урамшууллыг нэмэгдүүлэх үйл ажиллагааг хэрэгжиж эхэлнэ	Батлагдсан хууль, журмыг бүрэн хэрэгжүүлсэн байна.	Шавардлагатай тохиолдолд журмыг шинэчлэн батлуулж, мөрдөнө	ЭМЯ-ны ТЗУГ, СТГ, нийслэл аймгийн ЭМТ	Бүх шатны ЭМБ-ууд, мэргэжлийн нийгэмлэг холбоо, Хувийн ХНХБХЯ, СЯ, ЗЭХЯ	Анхан болон лавлага шатлалын ЭМБ-ууд	45.0	Улсын төсөв	Батлагдсан хууль, тушаал	0
1.7	Эх, хууца, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн чиглэлээр нэн шавардлагатай судалгаа, эрлэм шинжилгээний ажлын хэрэгцээг гэрлэн, тэргүүлэх чиглэлтэй тогтоож, санхүүжилтийг шийдвэрлэн, захирагч судалгааны ажлыг хийж байгууллага, судлаачид сонгон шалгаруулж, судалгааг хийлгэн, зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллах		Нэн шавардлагатай судалгааны ажлын хэрэгцээг гэрлэн, захирагч судалгааны ажлыг хийж байгууллага, судлаачид сонгон шалгаруулж, судалгааг хийлгэн, зэргэлсэн байна	Судалгааны ажлын санхүүгийн эх үүсвэрийг шийдвэрлэх, сонгон шалгаруулалт зэргэлсэн байна	Судалгааны ажлууд хийгдэж тайлан захирагч гарч эхэлнэ	Нэн шавардлагатай судалгааны ажлууд хийгдэж, зөвлөмж гарсан байна	ЭМЯ-ны СТГ, ЭТБГ, ЭМХТ, ЭХЭМТ, ЭНЭХТ-2, НЭМТ	ЭНЭХТ-2 ХӨСҮТ, ХӨСҮТ бүсэд лавлагаа төвүүд, МСЗ, АЛУУИС, Мэргэжлийн нийгэмлэг холбоод, хувийн хэвшлийн ЭМБ	Лавлагаа шатлалын ЭМБ-ууд	160.0	ШҮТС, ЭМДС, ОУБ	Батлагдсан жагсаалт, Санхүүгийн эх үүсвэр, Хийсэн судалгааны ажлын тоо, зөвлөмж	Санхүүжилт хүрэлцэхгүй байх
1.8	Эх, хууца, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ, оношилгоо, эмчилгээнд шинээр нэвтрүүлэх, нутаглуулах, үйл ажиллагааг өргөжүүлэх, үр дүнтэй, өртөг багатай арга аргачлал, интервенцийг холбогдох бодлогын баримт бичигт тусгах		Тухайн жилд оношилгоо, эмчилгээнд шинээр нэвтрүүлэх арга аргачлал, заавар, журмыг батлагдсан байна	Тухайн жилд оношилгоо, эмчилгээнд шинээр нэвтрүүлэх арга аргачлал, заавар журмыг батлагдсан байна	Тухайн жилд оношилгоо, эмчилгээнд шинээр нэвтрүүлэх арга аргачлал, заавар журмыг батлагдсан байна	Тухайн жилд оношилгоо, эмчилгээнд шинээр нэвтрүүлэх арга аргачлал, заавар журмыг батлагдсан байна	ЭМЯ-ны ЭНЭМБ, НЭМТ, аймаг, нийслэлийн ЭМТ	Лавлагаа төв, БОЗТ, НЗ, АЛУУИС, Хувийн хэвшлийн байгууллага, ОУБ	Анхан болон лавлага шатлалын ЭМБ-ууд	36.0	ЭМДС, ШҮТС, Улсын төсөв, ОУБ	Батлагдсан стандарт, зааварын тоо, Шинээр хэрэгжүүлсэн арга аргачлалын тоо	Санхүүжилт хүрэлцэхгүй байх, Хүрэлцсэн 31, ИХД нар өөрчлөгдөх
1.9	Бодлого боловсруулалт, шийдвэр гаргалдад эх, хууца, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ, ялангуяа гамшиг онцгой байдлын үед үзүүлэх нэн шавардлагатай тусламж, үйлчилгээний талаар ухуулга сурталчилгаа нөлөөллийн ажлыг зохион байгуулах		Шинээр тусгах үзүүлэлтийн жагсаалтыг гэрлэж, түүнийг цуглуулах арга, аргачлал, маягтын төслийг боловсруулсан байна	Сургалтын хөтөлбөр боловсруулж, сургалч багш бэлтгэсэн байна	Бүсчилсэн сургалтыг аймаг, нийслэлд зохион байгуулсан байна	Аймаг бүр сумын 31-нэрт зориулсан сургалтыг зохион байгуулсан байна	ЭМЯ-ны ЭНЭМБ, НЭМТ, аймаг, нийслэлийн ЭМТ	Мэргэжлийн нийгэмлэг холбоо	Засаг захиргааны нэгж	90.0	ЭМДС, ШҮТС, ОУБ, Орон нутгийн төсөв	Сургалт арга хэмжээний хөтөлбөр, тайлан, оролцогчдын тоо,	Санхүүжилт хүрэлцэхгүй байх, Хүрэлцсэн 31, ИХД нар өөрчлөгдөх
1.10	Эрүүл мэндийн статистик мэдээлэлд гамшигын үеийн нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн нэн шавардлагатай тусламжийн үзүүлэлтийг тусгах		Эм-ийн статистик мэдээлэл авах маяг аргачлал батлагдсан байна- Статистик нэрт сурталт зохион байгуулсан байна	Мэдээллийг цуглуулж, нэгтгэж эхэлнэ	Мэдээллийг цуглуулж, нэгтгэж эхэлнэ	Мэдээллийг тогтмол цуглуулж, үйл ажиллагааг дагуу ашиглаж хэвлэсэн байна	ЭМЯ-ны СТГ, ЭМХТ, ЭХЭМТ, ЭНЭХТ-2, МСЗ	ЭМБ-ууд, ОУБ	Анхан болон лавлага шатлалын ЭМБ-ууд	95.0	Улсын төсөв, ОУБ	Батлагдсан маягт, цуглуулж хэвлэсэн үзүүлэлт, мэдээллийн сан	0
Зорилт 2. Эх, ураг, нярайн эрт үеийн тусламж, үйлчилгээнд нотолгоонд тулгуурласан үр дүнтэй үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх, дэлхийн хөгжингүй улс орнуудад нэвтрүүлж буй шинэ арга технологийг нутаглуулах, тусламж, үйлчилгээний байнгын бэлэн байдлыг хангах, төвлөргийг сааруулж, хүртээмжийг нэмэгдүүлэн, чанарыг сайжруулж, эх, ураг, нярайн өвчлөл, эндэгдлийг бууруулах.													
2	Эх, нярайд эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх тогтолцоог олон улсын жижигт нийцүүлэн хөгжүүлэх (Жишээний болон тэргүүт дараах үеийн ажилт, БНХ-ийг хамруулах үйл ажиллагааг эрүүл мэндийн анхан шатны бусад тусламж үйлчилгээтэй уялдуулах, амаржих газар, нэвдсэн эмнэлгийн тусламж үйлчилгээг хөгжлийн чиг хандлага бодлогоотой уялдуулан шинэчлэх)		Эм-ийн давталтын санхээс санхүүжүүлэх Санхүүжилтийн жагсаалтыг ЭМХШТУ үзүүлэлтийн санхээг тусгаж шинэчлэн боловсруулсан байна	Эрүүл мэндийн сайдын тушаал/ ЭМХШТУ-ийн тогтоолыг сурталчлан таниулах, мөрдөгдөж эхэлнэ	Эрүүл мэндийн байгууллагуудад бүрэн хэрэгжсэн байна	Тушаал, тогтоолын хэрэгжилтэд үнэлгээ хийж, үр дүнт тооцсон байна	ЭМЯ-ны СТГ, ЭТБГ, НЭМБ, ЭМДЕ	Бүх шатны ЭМБ, Мэргэжлийн нийгэмлэг холбоо, Хувийн хэвшлийн ЭМБ, ОУБ	Анхан болон лавлага шатлалын ЭМБ-ууд	10.0	Улсын төсөв, ОУБ	Батлагдсан бодлогын баримт бичгүүд	0
2.2	Бүсийн оношилгоо, эмчилгээний төвүүдэд эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, нөөцийн агуулахыг байгуулан эх, хууца, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээнд нэн шавардлагатай эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, нөөцийг баруулах	Нэн шавардлагатай эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, бичигт тэжээл, ЖОАХ-ийн жагсаалт гаргасан байна	Жагсаалтыг шинэчлэн батлуулсан байна	Эх, хууца, нүсэм-ийн тусламж, үйлчилгээний байдлыг нөөц бүрдүүлэлт бүс бүрт 30%	Эх, хууца, нүсэм-ийн тусламж, үйлчилгээний байдлыг нөөц бүрдүүлэлт бүс бүрт 50%	Эх, хууца, нүсэм-ийн тусламж үйлчилгээний байдлыг нөөц бүрдүүлэлт бүс бүрт 80-аас дээш хувьтай байна	ЭМЯ-ны СТГ, СЗЗБГ, ЗЭХЭГ	БООТ, НЗ, ОУБ	Сонгогдсон бүсүүд	64000.0	Улсын төсөв болон нөөц, ОУБ	Батлагдсан жагсаалт, нөөцийн хангалтын хувь	Улс төрийн шийдвэр өөрчлөгдөх Санхүүжилт хүрэлцэхгүй байх

2.3	Эх, нэрэг, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээнд мөрдөгдөж буй стандарт, журам, заавар, тушаал, шийдвэрүүдийн давхцалыг арилган, шинэчлэн боловсруулж, батлуулан, хэрэгжүүлэх	Стандарт, журам, заавар, тушаал	Зөрөөтэй болон давхцал итэй журам, заавар, маягтуудын жагсаалт гарсан байна	Зайлшгүй шинэчлэх шаардлагатай маягт, зааврууд шинэчлэгдсэн байна	Үйл ажиллагаанд мөрдөгдөж эхэлнэ	Урьд нь хэмжээнд бүх эрүүл мэндийн байгууллагуудад мөрдөгдсөн байна	ЭМЯ-ны, ЭТБГ, НЭМБГ, ЭМХТ, ЭХЭМТ, ЭНЭХТ-2, МСЗ	Аймаг, нийслэлийн ЭМГ, мэргэжлийн нийгэмлэг холбоод,	Анхан болон лавлага шатлалын ЭМБ-ууд	10.0	ОУБ	Батлагдсан журам, заавар, маягт	0
2.4	Нэрэгт антир уурсаар эрт амлуулах, эмийн сүүгээр хооллоход мэргэшсэн дэмжигч, зөвлөгөө өгөх үйл ажиллагааг төрөх, нэрэг, хүүхдийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх эрүүл мэндийн байгууллагад тусгай дэлгэрүүлэх (эхийн сүүгээр хооллолтыг бэлхж 10 алхам, хөхний арьцлагаа тусламж)	Матердан итгэмжлэлийн шатлуурт зарим үзүүлэлтүүд тусгагдсан	"Эхийн сүүгээр хооллолтыг дэмжих 10 алхам"-ыг хэрэгжүүлсэн байна	"Эхийн сүүгээр хооллолтыг дэмжих 10 алхам"-ын хэрэгжилт заримжигүйг дэмжигч хяналт, үнэлгээ хийнэ	"Эхийн сүүгээр хооллолтыг дэмжих 10 алхам"-ын хэрэгжилтэд дэмжигч хяналт, үнэлгээ хийнэ	ЭМЯ-ны, ЭТБГ, НЭМБГ, ЭМХТ, ЭХЭМТ, ЭНЭХТ-2, ХТС	Амаржих газрууд, БОЗТ, НЭ, ЭМТ-үүд, Хувийн хэвшлийн байгууллага, ОУБ	Анхан болон лавлага шатлалын ЭМБ-ууд	60.0	НТБХС	Батлагдсан журам, Матердан итгэмжлэлийн шатлуурт тусгагдсан байдал, үнэлгээний тайланууд	0	
2.5	Эх барихын тусламж, үйлчилгээний чанарт хүний нөөцийн тасралтгүй сургалтын орчинг бүрдүүлж, эх барихын нараттай цогц тусламж, үйлчилгээний чиглэлээр эмч, мэргэжилтэн ажилын байрны болон хугацааны сургалтад сургаж дэлгэрүүлэх	Аймаг нийслэлийн зөвлөх эмч нарыг сургагсан	Сургалтын хөтөлбөр боловсруулсан байна	Сургалч бэлт нарыг сургагсан байна, БОЗТ, Амаржих газрын эх барихын тусламж, үйлчилгээ үзүүлэгчид бөгөөр нь сургалтад хамруулсан байна	АНЭ-ийн эх барихын тусламж, үйлчилгээ үзүүлэгчид бөгөөр нь сургалтад хамруулсан байна	ЭМХТ, МСЗ, ЭХЭМТ, ЭНЭХТ-2,	АШУУИС, ЭМБ-үүд, мэргэжлийн нийгэмлэг холбоо, ОУБ	Лавлага шатлалын ЭМБ-үүд, хувийн хэвшлийн ЭМБ-үүд	390.0	Урьд нь төсөв, Орон нутгийн төсөв, Байгууллагын төсөв, ДЭМБ, НТБХАС	Сургалтын хөтөлбөр, сургалдсан хүний тоо	Сургалдсан мэргэжилтний шилжилт хөдөлгөөн, сургалтын санхүүжилт	
2.6	Эхийн сүүний банк байгуулж, дутуу төрсөн болон хөвүүлэх боломжгүй нэрэгт эхийн сүүгээр хооллох нөхцөлийг бүрдүүлэх		Нийслэлийн нэг амаржих газарт "Эхийн сүүний жилийт банк" байгуулж, ажиглуулж эхэлнэ	Эхийн сүүний банк байгуулах, тогтвортой ажиллагааг хангах тухай журам боловсруулж, батлуула	Эхийн сүүний банкнийг лавлагаа бэлтгэх, үйлчилгээний амаржих газруудад тусгай дэлгэрүүлж, тогтвортой үйл ажиллагааг хангана	ЭМЯ-ны, ЭТБГ, НЭМБГ, ЭТБГ, СТГ, ЭХЭХТ, ЭХЭМТ, ЭНЭХТ-2, НЭМТ	Амаржих газрууд, БОЗТ, НЭ, Хувийн хэвшлийн байгууллага, ОУБ	Лавлага шатлалын ЭМБ-үүд, хувийн хэвшлийн ЭМБ-үүд	500.0	НТБХС	Батлагдсан журам, Хөхний сүүний банк байгуулсан ЭМБ-ын тоо	Санхүүжилт хүрэлцэхгүй байх	
2.7	Жирэмсэн эмэгтэй, эх, нэрэгд тохиолдох аюултай шинжийг эрт илрүүлэх, яаралтай тусламж, эх барихын үйлд, жирэмсний хяналт, төрсний, дараах эх, нэрэгт гэрлийн эргэлт, гэр бүл төлөвлөлтийн чиглэлээр өрх, сууны эмч, эх баригч нарыг сургаж, дэлгэрүүлэх (АНЭ дээр 14 хоногийн ажлын байрны сургалтад хамруулах)	Зарим аймгуудад хэрэгжүүлж байна	Сургалтын хөтөлбөрийг боловсруулж, баталгаажуулсан байна. Сургалч бэлт нарыг баталгасан байна	Өрх, сууны эмч, эх баригчдын 50% нь сургалдсан байна	Өрх, сууны эмч, эх баригчдын 80% нь сургалдсан байна	ЭМХТ, МСЗ, ЭХЭМТ, ЭНЭХТ-2, нийслэлийн амаржих газрууд	Аймаг, нийслэлийн ЭМГ, БОЗТ, АНЭ, АШУУИС, мэргэжлийн нийгэмлэг холбоо	Анхан болон лавлага шатлалын ЭМБ-үүд	1500.0	Урьд нь төсөв, Орон нутгийн төсөв, Байгууллагын төсөв, ДЭМБ, НТБХАС	Сургалтын хөтөлбөр, сургалдсан хүний тоо	Сургалдсан мэргэжилтний шилжилт хөдөлгөөн, сургалтын санхүүжилт	
2.8	Нөхөн үржихүйн насны эмэгтэйчүүдийн эрхтэн тогтолцооны өвчин эмгэгийг эрт илрүүлэн, эрүүлжүүлэх, жирэмсэлтэд бэлтгэх үйл ажиллагааг тогтмолуулах, олон улсын байгууллагаас өгч буй зөвлөмжийн дагуу жирэмсэлтээс өмнөх үйлдэл шинжилгээний бэлчиг боловсруулж, хэрэгжүүлэх	Эрт илрүүлэгч үйлчилгээний хамрагдалт 50% хувь	Үйлдэл хамрагдавал зохихоо НУ-ийн насны эмэгтэйчүүдийн тоо, мэдээлэл, СЭМТ бүр гаргаж, үйлдлийг эхлүүлсэн байна	Үйлдэл хамрагдавал зохихоо эмэгтэйчүүдийн 50 хувь хамрагдсан байна. Илэрсэн өвчлөлийг эмчилсэн хувь 30%	Үйлдэл хамрагдавал зохихоо эмэгтэйчүүдийн 70% хамрагдсан байна. Илэрсэн өвчлөлийг эмчилсэн хувь 40%	Эмэгтэйчүүдийн 50%-иас доошгүй эмэгтэйчүүд хамрагдсан байна, Илэрсэн өвчлөлийг эмчилсэн хувь 60%	Аймаг, нийслэлийн ЭМГ, ЭМТ, СЭМТ	ЭМДЕГ, лавлага шатлалын ЭМБ, АНЭ, АШУУИС, хувийн хэвшлийн ЭМБ	Анхан болон лавлага шатлалын ЭМБ-үүд	36000.0	ЭМДЛАТЛАГЫН сан	Үйлдэл хамрагдсан эмэгтэйчүүдийн тоо хувь, Илрүүлсэн өвчлөлийн эмчилгээнд хамрагдсан хувь	Санхүүжилт хүрэлцэхгүй байх, Иргэдийн идэвх сүл байх.
2.9	Эх барихын үйлдлийн оношилгоо, эмчилгээ, урьдчилан сэргийлэх эмнэлгийн заавар, хяналтын хуудсыг тогтоонод тулгуурлан шинэчлэн боловсруулж, мөрдөх		Заавар, маягтын тасгийг бэлтгэж, сорил хийсэн байна	Эрүүл мэндийн сайдын тушаалаар заавар маягийг батлуулж, үйлчилгээ үзүүлэгчид таниулах ажил зохион байгуулсан байна	Батлагдсан заавар хэрэгжигч хөтөлбөр хэвлэсэн байна	Үргэлжилнэ	ЭМЯ-ны, ЭТБГ, ЭХЭМТ, ЭНЭХТ-2, ЭМХТ, МСЗ	ЭМДЕГ, лавлага шатлалын ЭМБ, АНЭ, АШУУИС, хувийн хэвшлийн ЭМБ	Анхан болон лавлага шатлалын ЭМБ-үүд	5.0	НТБХАС, Эрүүл мэндийг дэмжих сан,	Батлагдсан заавар, маягт, хэрэгжүүлж буй байгууллагын тоо	0

2 10	Дутуу төрөлт, амьгүй төрөлтийн шалтгаан нөлөөлөх хүчин зүйлийг шуурхай тандан суулгаж, хариу арга хэмжээг эрчимжүүлэх, дутуу төрөлтийн менежментийн чиглэлээр эмч, мэргэжилтний багавар нь сургалтад хамруулах		Бэлтгэл ажил хангагдсан байна	Тандант судалгааны ажил хийгдсэн байна. Дутуу төрөлтийн менежментийн чиглэлээр эмч мэргэжилтнийг гадаад, дотоод сургалтад хамруулсан байна	Халдварын сэргийлэлт, хөндлөлт, тогтолцоог хариу арга хэмжээг авч хэрэгжүүлж хэвшсэн байна	Үргэлжилнэ	ЗМЯ-ны 9ТБГ, ЭХЭМҮТ, МСЗ, ЗМХТ	ЭНЭХТ-2, амьсрах газрууд, Аймаг нийслэлийн ЗМТ, БОЗТ, НЗ, АШУУИС хувийн хэвшлийн ЗМБ	Анхан болон лавлагаа шатлагдсан ЗМБ-ууд	3100.0	ДЭМБ, НҮЕХАС, ЗМБ-ын төсөв, ЭМДэмжих сан, ЭМДлаатгалын сан, Улсын төсөв- сургалтын сан-уужилт	Тандант хийж хэвшсэн байдал, авч хэрэгжүүлсэн хариу арга хэмжээний тайлан, зөвлөх, хамруулсан	
2 11	Жирэмсэн эмэгтэй, хөхүүл эх, бага насны хүүхдийг олон нийрлэлт бичигт тэмдэглэсэн бэлдмэлээр хангах, эхэд, хоол, тэмдэглэсэн тусламж үйлчилгээ үзүүлэх тухай ДЭМБ-ын эвлэлд хамрагдах журмыг, зааварт тусган хэрэгжүүлэх, ОНБТ-ийг нэн шаардлагатай эмийн жасгалтад оруулж, эрүүл мэндийн даатгалын сангаас хөнгөлөгтэй үнээр олгож хэвхлэх	Эрүүл мэндийн сайдын 2023 оны А/197 тоот, 2024 оны А/292 тоот тушаал	Эрүүл мэндийн сайдын холбогдох тушаалд нэмэлт өөрчлөлт оруулж, батлуулна. Шинэчилж батлуулсан журмыг, заавар, жасгалтыг, ЗМБ-д танилдуулж, сурталчилна	Батлагдсан журмын хэрэгжилтэд дэмжлэгт хяналт хийж, зөвлөж өгч, хэрэгжилтийг хангах ажлаадаг.	Үргэлжилнэ	Батлагдсан журмыг, заавар, жасгалтын хэрэгжилтэд дэмжлэгт хяналт үнэлгээ хийнэ.	ЗМЯ-ны 9ТБГ, НЭМБГ, ЭМДЕГ, ЭЭХЭМҮТ, ЭЭХЭХТ, НЭМҮТ	БОЗТ, НЗ, ЗМТ-ууд, Хувийн хэвшлийн байгууллага, ОУБ	Анхан болон лавлагаа шатлагдсан ЗМБ-ууд	16000.0	НҮЕХС, Эрүүл мэндийн дэмжих сан,	Батлагдсан заавар, жасгалт	Санхүүжилт хүрэлцэхгүй байх
2 12	Эх, ургийн тусламж, үйлчилгээнд нэн шаардлагатай өртөг өндөрэй эм, эмчилгэйн хэрэгсэл, нарийн нэг удаагийн хэрэгсэл (интсид имуноглобулин, гепатит В-ийн имуноглобулин, нэг сүүлчийн лабораторийн эм, урсгалжур) болон өртөг өндөрэй оношилгоо, эмчилгээний амьсгалууд (урсийн хромосомын ажлаа ширүүлэх, НИПТ, хорлон биолох, хоёрон урсгал сорил, цэвсний үүсчл тодорхойлох, фибронеклины сорил) -ыг эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжүүлэх асуудлыг шийдвэрлэх, жил бүр төсөвт тусгах		ЭМДС-гаас санхүүжүүлэх өндөр өртөгтэй тусламж, үйлчилгээний жасгалтад оруулах, төсвийг боловсруулан, уулуух сурталчилгааны ажлыг зохион байгуулсан байна	Анти-Д имуноглобулиныг улсын бүртгэлд бүртгүүлсэн байна. ЭМДС-гаас санхүүжүүлэх оношилгоо, эмчилгээний жасгалтад тусгаж, санхүүжүүлж эхэлсэн байна	Үргэлжилнэ, Дэмжлэгт хяналт хийнэ	Үргэлжилнэ, Дэмжлэгт хяналт хийнэ	ЗМЯ-ны 9ТБГ, 9ТҮГ, СЗЭБГ, ЭМДЕГ, ЭХЭМҮТ, ЭНЭХТ-2, МСЗ	ЗЭХХТ, Амьсрах газрууд, АШУУИС.	Лавлагаа шатлагдсан ЗМБ-ууд	128000.0	ЭМДлаатгалын сан	Батлагдсан тогтоол, тушаал, ЭМДлаатгалын сангаас санхүүжүүлж байгаа жасгалтад орсон өндөр өртөгтэй тусламж үйлчилгээний нэг, төрөл	ЭМДлаатгалын санхүүжилт хүрэлцэхгүй байх
2 13	Нарайн цолд сөрчингт шинжилгээг эрчимжүүлж, тогтолцоог хангах	Нарайн цолд сөрчингт 6 хувь	Нарайн цолд сөрчингт хийх чиглэлээр эмч мэргэжилтнүүдийг сургаж даалгажүүлна. Санхүүжилтийг шийдвэрлэсэн байна	Нарайн цолд сөрчингийн хэмжээг 50%	Нарайн цолд сөрчингийн хэмжээг 70%	Нарайн цолд сөрчингт шинжилгээний хэмжээг 90%-аас доошгүй хүрнэ	ЗМЯ-ны 9ТБГ, НЭМБГ, ЭМДЕГ, ЭХЭМҮТ, ЭНЭХТ-2, АШУУИС, МСЗ	Амьсрах газар, БОЗТ, АНЗ	Анхан болон лавлагаа шатлагдсан ЗМБ-ууд	62400.0	ЭМДлаатгалын сан, ОУБ	Батлагдсан журмыг, Эрт илрүүлэх үзлэгт хамрагдсан хувь	Санхүүжилт хүрэлцэхгүй байх, СЭМТ-д бэлтгэгдсэн хүний нөөц дутагдалтай байх
2 14	Төрөлхийн хөгжлийн зонхилон тохиолдох гэжлийн оношилгоо, эмчилгээ, бага жонгтэй хүүхдийн болон өсөлтийн хэлсгэлд тохирсон нарийн оношилгоо, эмчилгээний зааврыг шинэчлэн боловсруулж, хэрэгжүүлэх		Оношилгоо эмчилгээний зааврын төсөл боловсруулсан байна	ЗМС-ын тушаалаар баталсан байна. Батлагдсан зааврыг түгээнэ	ЗМБ-уудад хэрэгжүүлнэ	Үргэлжилнэ, Дэмжлэгт хяналт хийнэ	ЗМЯ-ны 9ТҮГ, ЭМДЕГ, ЭХЭМҮТ, ЭНЭХТ-2, АШУУИС, МСЗ	Амьсрах газар, БОЗТ, АНЗ	Анхан болон лавлагаа шатлагдсан ЗМБ-ууд	42000.0	ОУБ	Батлагдсан журмыг, Оношилгоо, эмчилгээнд хамрагдсан хувь	Санхүүжилт хүрэлцэхгүй байх, СЭМТ-д бэлтгэгдсэн хүний нөөц дутагдалтай байх
2 15	Эмийн хоол тэжээлийн тусламж, үйлчилгээний талаар эрүүл мэндийн мэргэжилтнээд зориулсан сургалтын хөтөлбөр, гарын авлага боловсруулан сургалт зохион байгуулах	ЭМД-д зориулсан гарын авлага бэлхгүй	Гарын авлага боловсруулж, хэвлүүлнэ. Хоол тэмдэглэсэн нэн шаардлагатай тусламж үйлчилгээний чиглэлээр үндэсний сургалт бэлдэнэ	Улаанбаатар хот, нийт 4 бүсэд орон нутгийн сургалт зохион байгуулна	Сургалтын даргаар дэмжлэгт хяналт, тандантгүй үйлдэлтэй шаардлагатай орон нутгаг даатган сургалтыг зохион байгуулна	Сургалтын даргаар дэмжлэгт хяналт, тандантгүй үйлдэлтэй шаардлагатай орон нутгаг даатган сургалтыг зохион байгуулна	ЭМЯ-ны 9ТБГ, НЭМБГ, ЭМДЕГ, НЭМҮТ, МСЗ	БОЗТ, НЗ, ЗМТ-ууд, Хувийн хэвшлийн байгууллага, ОУБ	Анхан болон лавлагаа шатлагдсан ЗМБ-ууд	960.0	НҮЕХС	Сургалтын хөтөлбөр, сургалсан хүний тоо, сургалтын тайлан, хэвлэгдсэн гарын авлага	Санхүүжилт хүрэлцэхгүй байх

2.16	Жирэмсний бүтлийн сургалтын хөтөбөр, агуулгыг шинэчилж, агуулга тус бүрээр мэдээлэл, сургалт, сургалтынгааны материал боловсруулж, түгээх	Эрүүл мэндийн сайдын 2024 оны АЗ92 тоот тушаалын 4 дүгээр хавсралт	Жирэмсний бүтлийн сургалтын агуулгыг шинэчилсэн байгууллага Агуулга тус бүрээр жирэмсэн эмэгтэйд зориулсан МСС-ны материал боловсруулж, түгээх	Жирэмсний бүтлийн сургалтыг шинэчилсэн агуулгын хүрээнд төвлөлийн дагуу зохион байгуулна	Жирэмсний бүтлийн сургалтыг шинэчилсэн агуулгын хүрээнд төвлөлийн дагуу зохион байгуулна	Жирэмсний бүтлийн сургалтыг шинэчилсэн агуулгын хүрээнд төвлөлийн дагуу зохион байгуулна	ЭМЯ-ны ӨТБГ, НЭМБГ, НЭМТ, МСЗ	БОЗГ, НЗ, ЭМТ-үүд, Хувийн хэвшлийн байгууллага, ОУБ	Анхан шатны ЗМБ-үүд	300.0	НҮБХС, Эрүүл мэндийн дэмжих сан	Сургалт сургалтынгааны тоо, тайлан	Санхүүжилт хүрэлцэхгүй байх бусад салбарын оролцоо сул байх
2.17	Жирэмсний хяналтын хөтөч маягтыг цахимжуулан, маягтад эрүүл, зөв хооллолт, биеийн жингийн хяналт, орон нойрлагатай бичиг тэмдэглэлийн бэлмэл (ОНБТБ)-ийн хэрэглээний талаарх зөвлөмжийг нэмэлтээр оруулах		Ажлын хэсэг байгуулж, ЭМС-ын 2019 оны А611 тушаалын 11 хавсралтад нэмэлт өөрчлөлт оруулах төслийг боловсруулсан байна	Шинэчилсэн цахим хөтчийг батлуулан, ЭМБ-д танилцуулж, сургалчидна	Шинэчилсэн цахим хөтчийн хэрэглээнд дэмжлэгт хяналт, тэмдэглэг хийнэ	Шинэчилсэн цахим хөтчийн хэрэглээнд дэмжлэгт хяналт, тэмдэглэг хийнэ	ЭМЯ-ны ӨТБГ, НЭМБГ, ЭМХТ, НЭМТ, ЭХЭМТ, МСЗ	БОЗГ, НЗ, ЭМТ-үүд, Хувийн хэвшлийн байгууллага, ОУБ	Анхан болон лавлагаа шатлагын ЗМБ-үүд	25.0	НҮБХС	Зөвлөмж түсвэгдсэн тушаал	0
2.18	Эсэн мэнд амаржихуун мэдээлэл сурталчилгааг нийтийн зах зээлд гаргаж, иргэдийн энэ чиглэлээрх мэдлэгийг нэмэгдүүлж, аюултай шинжийг эрт таних, тусламж хайх боломжийг нэмэгдүүлэх	МСС-ны ажлын хэвшил хэлбэрээр хийж байна	Хэвлэл мэдээллийн байгууллага, үүрэн байгууллага, орон нутгийн шийдвэр гаргагч нарт уулула сурталчилгаа хийнэ	Мэдээллийн змийт бэлтгэж, түгээж эхэлнэ	Үргэлжилнэ	Үргэлжилнэ	НЭМТ	ЭХЭМТ, ХТС, ЭНЭХТ-2, Аймаг, нийслэлийн ЗМТ	Анхан болон лавлагаа шатлагын ЗМБ-үүд	120.0	ЭМДэмжих сан, ОУБ, Орон нутгийн төсөв, ЭМБ-ын төсөв	МСС-ны материалын тоо төрөл, сэдэв, тайлан	Санхүүжилт хүрэлцэхгүй байх, аж ахуй нэгжийн идэвх сул байх
2.19	НЭҮНШТ, нарийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээнд нэн шаардлагатай сургалтуудыг төсөвлөлийн өмнөх болон дараах сургалтын хөтөбөрт тусгах, хуудайн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэгчдэд зориулсан сургалт зохион байгуулж, тогтмолжуулах (НЭҮНШТ, хөтөөр хооллолт, нарийн эрүү уушгийн амилуулах тусламж үйлчилгээ, Имж асаргаа, Дулуу болон гүйдэл нарийн хооллолт)			Сургалтын хөтөбөрүүдийг нэглэж, шинэчилсэн байна ЭМЦЛТУ үзүүлэгчид, хуудайн ЭМ-ийн тусламж үйлчилгээ үзүүлэгч нарын 30% сурлагдсан байна	Сургалтын хөтөбөрүүдийг нэглэж, шинэчилсэн байна ЭМЦЛТУ үзүүлэгчид, хуудайн ЭМ-ийн тусламж үйлчилгээ үзүүлэгч нарын 50 % сурлагдсан байна	Сургалтын хөтөбөрүүдийг нэглэж, шинэчилсэн байна ЭМЦЛТУ үзүүлэгчид, хуудайн ЭМ-ийн тусламж үйлчилгээ үзүүлэгч нарын 70 хувь сурлагдсан байна	ЭМГ-ын ӨТБГ, ЭМХТ, Аймаг, нийслэлийн ЭМТ, ӨЗМТ, СЭМТ, БОЗГ, АНЗ	Лавлагаа төв	Анхан болон лавлагаа шатлагын ЗМБ-үүд	270.0	Улсын төсөв, Байгууллагын төсөв, Орон нутгийн төсөв, ОУБ	Сургалтын хөтөбөр, сургалтын сэдэв, сурлагдсан хувий тоо	Санхүүжилт хүрэлцэхгүй байх Сурлагдсан хувий нөөц, тогтвор суурьшил сул байх
2.20	Нарийн өвчлөл, эмгэгдлийг бууруулах үндэсний багийн үйл ажиллагааг эрчимжүүлж, ураг, нарийн амьдралын чанарыг дээшлүүлэхэд нэн шаардлагатай эмчилгээ, оношилгоог нэвтрүүлж, цахим эх, хуудайн бүртгэлд нэмж оруулах, үр дүнт хянах тогтолцоог бий болгох, төвлөрсөн мэдээллийн сан их өвчдөлд нийлүүлэх (нариу хөрөх, сурфактант, нитрогоскоид эмчилгээ, протексиметрийд ширүүлэл...)	Сурфактант эмчилгээ ихэнх АНЗ-ийн түвшинд нэвтрүүлсэн бусад арга эхлэл төдий байна	Оношилгоо эмчилгээний зааврыг ЭМС-ын тушаалаар батлуулсан байна	Шинээр нэвтрүүлж эхлэх арга технологи тус бүрийн аргачлал Эрдмийн зөвлөлөөр эсвэл ЭМС-ын тушаалаар батлагдсан байна. Энэ чиглэлээр гадаад дотоодод эмч, мэргэжилтэн сургаж бэлтгэсэн байна. Нон шаардлагатай эм, эмнэлгийн хэрэгсэл хангагдсан байна. Мэдээллийн нэгдсэн сан үүссэн байна	Үргэлжилнэ	Үргэлжилнэ	ЭМЯ-ны ӨТБГ, ЭХЭМТ, АШУУИС, МСЗ	Лавлагаа төв, БОЗГ, НЗ, амаржих газрууд, Хувийн хэвшлийн байгууллага, ОУБ	Лавлагаа шатлагын ЗМБ-үүд	40.0	ШУТС, ЭМДлаатарын сан, Улсын төсөв	Эрүүл мэндийн сайдын тушаал, Эрдмийн зөвлөлөөр хэлэлцүүлсэн арга аргачлал, технологийн нэвтрүүлэх зорилгоор нийлүүлсэн тоног төхөөрөмж, санхүүжилт, үйлчилүүлэгчийн тоо, эмчилгээний үр дүнгийн тайлан	Санхүүжилт хүрэлцэхгүй байх, Сурлагдсан хувий нөөц тогтворгүй байх

2 21	Гамшиг, онцгой байдал (сул, үер, хөдөөдөрт өвчин) нийлмийн эрүүл мэндийн ноцтой байдлын үед үүссэн эх, нэрвэл, үзүүлэх эрүүл мэндийн туслаж үйлчилгээний тусламттай байдлыг хангадаг. Ичигдсэн буюу төрлийн нөөцийг бүрдүүлэх, төлөвлөх хариу арга хэмжээний төлөвлөгтийг урьдчилан хийж, хэрэгжилтийг хангах ажлыг зохион байгуулах	Төлөвлөгөө боловсруулсан байна	Төлөвлөгөө батлагдсан байна. Нөөцөд байх эм, эмнэлгийн хэрэгсэлийг жагсаалт шинэчилжээ. Батлагдсан байна	Бусийн төвүүдэд агуулах баригдаж эхэлсэн байна. Аймгийн бүрт нөөц бүрдүүлэх ажил эхэлсэн байна	Нөөцөд байвал зохих эх барих, нүгэм-ийн туслаж, үйлчилгээний нөөц 50% хангагдсан байна	Нөөцөд байвал зохих эх барих, нүгэм-ийн туслаж, үйлчилгээний нөөц 80%-иас доошгүй хангагдсан байна	ЭМЯ-ны ЗЭСХОТ, ЗЭХСГТ, Аймгийн нийслэлийн ЭМТ, БОЭТ, НЭ	ОУБ, Орон нутгийн ЗДТТ, Хувийн хэвшлийн байгууллагууд	Анхан болон лавлагаа шатлагын ЭМБ-үүд	28 0	Улсын төсөв, Орон нутгийн төсөв, Эмдэглэлтийн сан, бусад эх үүсвэр	Батлагдсан төлөвлөгөө, Шинэчилсэн жагсаалт бүсүүдэд шинээр баригдсан нөөцийг агуулах. Нөөцөд байгаа эх, нэрвэл тусламжид шаардлагатай эм, хэрэгсэлийн нөөцийн хангалтын хувь	Санхүүжилт хүрэлцэхгүй байх
2 22	Эхийн эндэгдэл, ноцтой хүндрэлийн тохиолдлыг бүртгэж, мэдээлэхэд ДЭМБ-ын шинэчлэгдсэн үйлчилгээ, зааврын дагуу эхийн болон периналал эндэгдлийн тэнцэлт хариу арга хэмжээг эрчимжүүлэх	Эрүүл мэндийн сайдын 2022 оны А/550 тоот тушаал	Эхийн болон периналал эндэгдлийн тэнцэлт, хариу арга хэмжээний бар байгуулж, ЭМБ-ын 2022 оны 550, 263 тушаалыг шинэчилсэн байна	Тушаалыг нийтлэн шинэчлэн боловсруулсан байна. АНЗ, Амьржих газрын чанар, сувилгахуйн асуудал хариуцсан мэргэжилтнүүдийг сургалтад хамруулсан байна	ДЭМБ-ын өргөжилтийг эхийн эндэгдэл, ноцтой хүндрэлийн тохиолдлыг судлахдаа бүрэн зөв хэрэглэдэг болсон байна	Үндэсний хэмжээнд бүрэн хэрэгжүүлсэн байна	ЭМЯ-ны ЗТБГ, ЭХЭМТ, ЭХЭМТ, МСЗ	ЭНЭҮТ-2, ЭНЭҮТ-2, ЭМБ-ууд, НҮБХАС	Анхан болон лавлагаа шатлагын ЭМБ-үүд	56 0	НҮБХАС	Шинээр батлагдсан ЭМС-ын тушаал, ЭХЭМТ-ийн тэнцэлтийн алданы мэдээллийн сан, хариу арга хэмжээ	0
2 23	Эх, нэрвэл, зайн оноцлоглооны сүлжээг өргөжүүлж, алслагдсан сум, тосгоны эмнэлгүүдийг лавлагаа шатлагын эрүүл мэндийн байгууллагад хамруулж, явдалтай туслажийн сүлжээ байгуулах	Аймгийн НЭ, БОЭТ, лавлагаа шатлагын ЭМБ-үүдэд сүлжээ байгуулсан	Батгал ажил хангагдсан байна	Алслагдсан СЭМТ, орон нутгийн нэгдсэн эмнэлгүүдэд холбогдох сүлжээ байгуулсан байна	Алсын зайн оноцлоглоо, эмнэлгээний явдалтай туслажийн сүлжээгээр давтан сургалтад сонгогдсон байгууллагын эмч, мэргэжилтнүүдийг сургалж дэлгэрүүлсэн байна	Үргэлжилнэ. Дэмжлэгт хяналт хийнэ байна	ЭМЯ-ны ЗТБГ, ЭХЭМТ, ЭНЭҮТ-2, ЭНЭҮТ-2, ЭХЭМТ, МСЗ	Аймгийн ЭМТ, БОЭТ, НЭ, НҮБХАС	Сонгогдсон аймгийн эмч, лавлагаа шатлагын ЭМБ-үүд	30 0	Улсын төсөв, Байгууллагын төсөв	Шинээр байгуулсан сүлжээний тоо	Төсвийн санхүүжилт хүрэлцэхгүй байх
2 24	НХСМ-ийн эх баригч - төвтэй үйлчилгээг олон улсын удирдаж, зөвлөхийн хүрээнд нутагшуулах ажлыг туршин хэрэгжүүлж, үр дүнг тооцох	Ууулан сурталчилгааны ажил хийгдсэн. Эх баригчийн албан тушаалын тодорхойлолт батлагдсан.	ОУБ-аас өгч буй зөвлөхийн дагуу үйл ажиллагааг эхлүүлсэн байна.	Сонгогдсон байгууллагууд, үл төвийн үйл ажиллагааг нутагшуулах ажлыг туршин хэрэгжүүлсэн байна	Үргэлжилнэ	Үргэлжилнэ, Дэмжлэгт хяналт хийнэ	ЭМЯ-ны ЗТБГ, ЭХЭМТ, ЭНЭҮТ-2, ЭНЭҮТ-2, ЭХЭМТ, МСЗ	Аймгийн ЭМТ, БОЭТ, НЭ, НҮБХАС	Сонгогдсон аймгийн эмч, лавлагаа шатлагын ЭМБ-үүд	13 0	НҮБХАС	Шинээр байгуулсан төвийн тоо	0
2 25	Эх баригчийн хөгжүүлэх арга хэмжээг үе шаттайгаар зохион байгуулах		Арга хэмжээний төлөвлөгөө боловсруулж, батлуулсан байна	Арга хэмжээний төлөвлөгөөний хэрэгжилт 40%	Арга хэмжээний төлөвлөгөөний хэрэгжилт 60%	Арга хэмжээ бүрэн хэрэгжсэн байна	ЭМЯ-ны ЗТБГ, ЭХЭМТ, МСЗ, ЭМХТ	Мэргэжлийн нийгэмлэг холбоо НҮБХАС	Анхан болон лавлагаа шатлагын ЭМБ-үүд	2100 0	НҮБХАС, Улсын төсөв	Арга хэмжээний төлөвлөгөөний хувь	0
2 26	Манас таталтын эрт илрүүлэлт бүх аймгийн нэгдсэн эмнэлэг, дүүргийн эрүүл мэндийн төвүүдэд нэвтрүүлэх		Үйл ажиллагааны удирдаж батлагдаж, санхүүжилт, хүний нөөцийн бэлтгэл хангах ажил хийгдсэн байна	Эрт илрүүлэлт бүх аймгийн БОЭТ, НЭ, дүүргийн ЭМТ-үүдэд эхлүүлсэн байна	Үргэлжилнэ	Үргэлжилнэ, Дэмжлэгт хяналт хийнэ	ЭМЯ-ны ЗТБГ, ЭХЭМТ, ЭНЭҮТ-2, ЭНЭҮТ-2, ЭХЭМТ, МСЗ	Аймгийн ЭМТ, БОЭТ, НЭ, НҮБХАС	Аймгийн ЭМТ, ЭМТ, БОЭТ, НЭ, ЭМТ	25 0	НҮБХАС	Нэвтрүүлсэн үйл ажиллагаа	0
2 27	Эх барихын туслаж, үйлчилгээ үзүүлж буй лавлагаа шатлагын эрүүл мэндийн байгууллагуудад хүн цусны банк байгуулах ажлыг эрчимжүүлж, үйл ажиллагааг тогтмолжуулах	Заримт төвд мэргэжилтнийг бэлтгэх эхэлсэн	Хүний нөөцийг бэлтгэх эхэлнэ. Шаардлагад тоног төхөөрөмжийг худалдан авна	ЭХЭМТ, ЭНЭҮТ-и байгуулсан байна	БОЭТ-үүдэд байгуулсан байна	АНЗ-үүдэд байгуулсан байна	ЭМЯ-ны СЗСБГ, ЗТБГ, ЗЭХСГТ, ЦССТ	Амьржих газар, БОЭТ, АНЗ	Лавлагаа шатлагын ЭМБ-үүд	75 0	Улсын төсөв, Эмдэглэлтийн сан	Хүн цусны банк байгуулсан байгууллагын тоо	Санхүүжилт хүрэлцэхгүй байх

2.28	Гэр бүл төлөвлөлт, жирэмслэхээс сэргийлэх арга, хэрэгслийн зааврыг боловсруулж батлуулан, хэрэгжүүлэх		Бэлтгэл ажил хангалдсан байна	Зааврыг боловсруулан, батлуулж, тамиудын түгээсэн байна. Хэрэгжүүлж эхэлнэ	Үргэлжилнэ, Дэмжлэгт хяналт хийнэ	Үргэлжилнэ, Дэмжлэгт хяналт хийнэ	ЗЭХЭГТ, ЭХЭМТ, ЭНЭҮТ, ХӨСҮТ, Аймэг, нийслэлийн ЗМТ, НЗ, БОӨТ, ӨЗМТ, СЭМТ,	ЭМДЕГ, ЗЭХЭГТ, НҮБХАС	Анхан болон лавлагаа шатлагын ЗМБ-ууд	8.0	ЭМДэмжих сан, Орон нутгийн төсөв, Байгууллагын төсөв	Батлагдсан заавар,	
2.29	Нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг эрүүл мэндийн байгууллагууд, жирэмслэхээс сэргийлэх орчин үеийн арга, хэрэгслийн сонголт хийх боломж бүрдсэн, жирэмслэхээс сэргийлэх эм, амнэлгийн хэрэгслийн орчин үеийн арга, хэрэгслийн тав ба түүнээс дээш сонголттой, гуравас доошгүй сарын нөөцтэй болсон байна	Анхан шатны ЗМБ-уудад, ЖОХАХ-ийн нөөц бүрдүүлсэн байна	ЖОХАХ-ийн нөөц бүрдүүлсэн байна	Дэмжлэгт хяналт хийнэ	Дэмжлэгт хяналт хийнэ	Дэмжлэгт хяналт хийнэ	ХӨСҮТ, ЭХЭМТ, ЭНЭҮТ, ХӨСҮТ, Аймэг, нийслэлийн ЗМТ, НЗ, БОӨТ, ӨЗМТ, СЭМТ,	Хувийн хэвшлийн ЗМБ-ууд	Анхан болон лавлагаа шатлагын ЗМБ-ууд	40.0	Байгууллагын төсөв	ЖОХАХ-ийн нөөцийн байдла, ЖОХАХ хэрэгжээ буй үйлчилгээний бүртгэл, тоо	0
2.30	Агаарын газар төрөх тасал, төрсний дараах тасалт эхэд, туслах тусламж, гэр бүлийн гишүүн, "ДОУЛА" хамт байгальж дэмжих, тэдэнд тавтай орчин бүрдүүлэх		Жирэмсэн эмэгтэйд, төрсөн эхийг хүснэ тохиолдолд тусламжийг хамт байгуулах ажил эхлүүлсэн байна	Бүрэн хэвшсэн байна. Хүссэн эх бүхэн тусламжийг оруулах боломжийг бүрдүүлж мэдээлээр хангасан байна	Үргэлжилнэ, Дэмжлэгт хяналт хийнэ	Үргэлжилнэ, Дэмжлэгт хяналт хийнэ	ЗМБ-ууд	МСЗ, Мэргэжлийн нийгэмлэг холбоо	Анхан болон лавлагаа шатлагын ЗМБ-ууд	520.0	Байгууллагын төсөв	ЗМБ-ын улирал тутмын суалтаа, тайланг	Өрөөний хүрэлцээ муу байх.
3	Зорилт 3. Бага насны хүүхдэд үзүүлэх эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээнд нотолгоонд тулгуурласан үр дүнтэй үйл ажиллагааг нэвтрүүлэх, дэлхийн хөгжлийн үлс орнуудад нэвтрүүлж буй шинэ арга технологийг нутагшуулах, хүүхдийн хоол тэжээл, хөгжлийн дэмжих, тусламж, үйлчилгээний багныг бэлэн байдлыг хангах, төвлөрийн сааруулж, хүргээжигийг нэмэгдүүлэн, чанарыг сайжруулж, хүүхдийн сүргийнх болох өвчлөл энгэрдлийн бууруулах.												
3.1	Тав хүртэлх насны хүүхдийн өсөлт хөгжлийг хянах чадварыг эцэг эх асран хамгаалалтанд эзэмшүүлж, "Эх, хүүхдийн эрүүл мэндийн дэвтэр"-ийг бүрэн хөтөлж хэвшүүлэх		Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн дэвтрийн цахим маяг боловсруулсан байна	Сургалтад хамрагдсан ЭМЭЛТГ үзүүлнэ 30%	Сургалтад хамрагдсан ЭМЭЛТГ үзүүлнэ 50%	Сургалтад хамрагдсан ЭМЭЛТГ үзүүлнэ 80%	ЗМБ-ны ЭТБГ, НЭМБГ, НЭМТГ	Аймэг, нийслэлийн ЗМТ, СЭМТ, ӨЗМТ, Хувийн хэвшлийн байгууллага, ОУБ	Анхан болон лавлагаа шатлагын ЗМБ-ууд	132.0	НҮБХС, ДЭМБ, Байгууллагын төсөв	ЗМБ-ын тушаал	0
3.2	ДЭМБ-ын зөвлөхийн дэвтэр "Нялхас, бага насны хүүхдийн хооллолт"-ийг дэмжих чиглэлээр эрүүл мэндийн ажиглалтуудад зориулсан гарын авлагыг боловсруулан түгээх	"Олон нийтэд түшиглэсэн НЕНХХ-ын зөвлөх" сургалтын багц 2017 оны хувилбар	"Олон нийтэд түшиглэсэн НЕНХХ-ын зөвлөх" сургалтын багцыг шинэчлэн боловсруулж, урьдчилсан сорил хийсэн байна	Сургалтын багцыг хэвлэж түгээсэн байна	Сургалтын багцыг үйл ажиллагаандаа ашиглаж хэвшсэн байна	Үргэлжилнэ	ЗМБ-ны ЭМБГ, НЭМБГ, НЭМТГ, МСЗ	БООТ, НЗ, ЗМТ-ууд, Хувийн хэвшлийн байгууллага, ОУБ, Мэргэжлийн нийгэмлэг холбоод	Анхан болон лавлагаа шатлагын ЗМБ-ууд	60.0	НҮБХС, ДЭМБ,	Хэвлэж түгээсэн сургалтын багцын тоо	Санхүүжилт хүрэлцээгүй байх
3.3	Нялхас бага насны хүүхдийн хооллолтыг дэмжих болон хугацааны сургалтын хөтөлбөрийг боловсруулж хөтөлбөрийн дэвтэр сургалтуудыг үе шаттайгаар дохион байгуулах	Бусдын сургалч багш бэлтгэх сургалтыг 2023 онд зохион байгуулсан	Сургалч багш бэлтгэх сургалтыг зохион байгуулсан байна	УБ хот, баруун болон хангайн бүсийн сургалтыг зохион байгуулна, Сургалтын дараах дэмжлэгт хяналт, тандалт хийнэ.	Төвийн болон зүүн бүсийн сургалтыг зохион байгуулна, Сургалтын дараах дэмжлэгт хяналт, тандалт хийнэ.	Сургалтын дараах дэмжлэгт хяналт, тандалт хийнэ.	ЗМБ-ны ЭМБГ, НЭМБГ, НЭМТГ, МСЗ	БООТ, НЗ, ЗМТ-ууд, Хувийн хэвшлийн байгууллага, ОУБ	Анхан болон лавлагаа шатлагын ЗМБ-ууд	160.0	НҮБХС	Сургалтын хөтөлбөр, сургалтын тоо, сургалдсан хүний тоо	Санхүүжилт хүрэлцээгүй байх, Сургалдсан хүний нөөц тогтворгүй байх
3.4	Цахим эх хүүхдийн (0-5 нас) эрүүл мэндийн дэвтрийг хэрэгжээд, бүрэн нэвтрүүлэх, эмч, үйлчилгээ үзүүлэгчдийг сургаж, бэлтгэх		Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн дэвтрийн цахим маяг боловсруулсан байна	Цахим сургалт зохиож, үйлчилгээ үзүүлэгчид үйл ажиллагаандаа бүрэн нэвтрүүлсэн байна	Үргэлжилнэ	Үргэлжилнэ, Дэмжлэгт хяналт хийнэ	ЗМБ-ны ЭТБГ, ЭМХТ	БООТ, НЗ, ЗМТ-ууд, Хувийн хэвшлийн байгууллага, ОУБ	Анхан болон лавлагаа шатлагын ЗМБ-ууд	40.0	НҮБХС, ДЭМБ, НҮБХАС	Цахим маяг мөрдөгдсөн байдал	0
3.5	Хүүхдэд үзүүлэх тусламж үйлчилгээ, хөгжлийн дэмжих чиглэлд нэн шаардлагатай эмч амнэлгийн мэргэжилтнүүдийг (хэл засал, хөдөлгөөн засалт, нарийн эмч, сувилагч, хүүхдийн ихэ засалч, хоол зүйч, ...) хүүхдийн өвчин эмгэгийг хөдөлгөөнд тулгуурлан гадаад дотоодын сургалтуудад хамруулан бэлтгэж, амилуулах		Хэрэгцээг тогтоосон байна	ХТС, ЭНЭҮТ, ЭХЭМТГ-ийн сургалч багш нарыг сургаж бэлтгэсэн байна	БООТ, нийслэлийн дүүргийг ажиллаж эмч мэргэжилтнийг сургаж бэлтгэсэн байна	Аймэг бүрт эмч, мэргэжилтэн бэлтгэсэн байна	ЗМБ-ны СТГ, ЭТБГ, ЭМХТ	ЭНЭХТ-2, ЭХЭМТГ, ХТС, Аймэг, нийслэлийн ЗМТ	Лавлагаа шатлагын ЗМБ-ууд	100.0	Улсын төсөв	Сургалдсан эмч, мэргэжилтний тоо ЗМС-ийн тушаал, ЭМХТ-ийн жил бүрийн тайлан	Сургалдсан мэргэжилтний шилжилт хөдөлгөөн тогтворгүй байх

3.6	ЭМАШТҮ үзүүлэгчдийг хуулийн хөгжлийн хөдөлгөөнд эрт илрүүлэх, зөвлөгөө өгөх үр чадавхыг дээшлүүлэх чиглэлээр сургаж бэлтгэх	Сургалтын хөтөлбөрийн боловсруулна	Нийслэлийн ӨЗМТ сууны ӨМТ-ийн бүрт 1-2 амч мэргэжилтэнийг сургалтад хамруулсан байна	Аймгуудын Өрх, сууны ӨМТ-ийн хуулийн асуудал хариуцсан амч, мэргэжилтэнийг сургалтад хамруулсан байна	Үргэлжилнэ, Дэмжлэгт хяналт хийнэ	ЭМХТ, МСЗ, ЭХЭМТ, ЭНЭХТ, ХТС	Аймаг, нийслэлийн ӨМТ, ЭХЭМТ, нийслэлийн нийслэл холбоод	Анхан шатны ЗМБ-ууд	75.0	Улсын төсөв, ЭМДС, НҮБХС	Сургалтын хөтөлбөр, сургалтын тоо, сургалдсан хүний тоо	Санхүүжилт хүрэлцэхгүй байх, сургалдсан мэргэжилтний шилжилт хөдөлгөөн тогтворгүй байх		
3.7	ХӨЦМ-ийн хэрэгжилтийг идэвхжүүлж, бага насны хүүхдийн хөгжлийг дэмжих үйл ажиллагаатай уялдуулан, холбогдох арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх	Сургалтын хөтөлбөрийг нэгтгэн, шинэчлэн боловсруулсан байна	ХӨЦМ-ийн сургалч багшийн дахин бэлтгэсэн байна. Шаардлагатай бол хүснэгтэн товхимол, сургалтын гарын авлага хэвлэгдэж түгээгдсэн байна. Нийслэлийн ӨЗМТ бүрт 1-2 амч мэргэжилтэнийг бэлтгэсэн байна	Аймгуудын Өрх, сууны ӨМТ-ийн хуулийн асуудал хариуцсан амч, мэргэжилтэнийг сургалтад хамруулсан байна	Үргэлжилнэ, Дэмжлэгт хяналт хийнэ	ЭМЯ-ны ЭТБГ, ЭМХТ, МСЗ, ЭХЭМТ, ЭНЭХТ-2, ХТС	Аймаг, нийслэлийн ӨМТ, ЭХЭМТ, нийслэлийн нийслэл холбоод	Анхан шатны ЗМБ-ууд	42.0	Улсын төсөв, ЭМДлагдлын сан, НҮБХС, ДЗМБ	Шинээр боловсруулж түгээсэн гарын авлага, хүснэгтэн товхимол, сургалтын хөтөлбөр, сургалтын тоо, сургалдсан хүний тоо	Санхүүжилт хүрэлцэхгүй байх, сургалдсан мэргэжилтний шилжилт хөдөлгөөн тогтворгүй байх		
3.8	Хоол тэжээлийн цочмог дутлыг эрт илрүүлэх, эмчлэх, эмчилгээний хоолны бэлдмэлийг нэн шаардлагатай эмийн жагсаалтад оруулж, тасралтгүй хангах	“Хуулийн хоол тэжээлийн цочмог дутлын эмчилгээний эмнэлгүүн заавар”-ыг ДЗМБ-ын үйлдвэрлэж, нийлүүлэн шинэчлэн боловсруулж, байгуулна. Эмчилгээний суу, бэлэн хоолыг нэн шаардлагатай эмийн жагсаалт бүртгүүлнэ. Батлагдсан заавар, жагсаалтыг ЗМБ-д түгээж, ЭМА-д сурталчлан таниулна.	“Хуулийн хоол тэжээлийн цочмог дутлын эмчилгээний эмнэлгүүн заавар”-ын хэрэгжилтийг эмчилгээний заавар”-ын хэрэгжилтэд дэмжлэгт хяналт, үнэлгээ хийнэ.	“Хуулийн хоол тэжээлийн цочмог дутлын эмчилгээний эмнэлгүүн заавар”-ын хэрэгжилтэд дэмжлэгт хяналт, үнэлгээ хийнэ.	ЭМЯ-ны ЭТБГ, ЭМХТ, НЭМТ, МСЗ	БООТ, НЗ, ЗМТ-үүд, ОУБ	Анхан болон плавлага шатлагын ЗМБ-ууд	600.0	ЭМДлагдлын сан, Байгууллагын төсөв, ОУБ	Шинээр батлагдсан тушаал, Эм эмнэлгүүн хэрэгсдийн нөөц, хэрэглэсэн хүний тоо	Санхүүжилт хүрэлцэхгүй байх			
3.9	Хуулийг аминдэм, эрсдийн бэлдмэлээр хангах, ОНБТ-ийн нөөц бүрдүүлэх, худалдан авах, түгээх, тайлангаж журам, заавар боловсруулж, батлуулж, хэрэгжүүлэх.	Эрүүл мэндийн сайдын 2020 оны А439 тоот тушаал	ЭМДС-аас олгох жагсаалт шинэчлэгдэн батлагдаж, хэрэгжиж эхэлнэ.	Шаардлагатай тохиолдолд жагсаалтыг шинэчлэн батлуулж, мөрдөнө.	Шаардлагатай тохиолдолд жагсаалтыг шинэчлэн батлуулж, мөрдөнө.	Бүх шатлалд хэрэгжүүлсэн байна	ЭМЯ-ны ЭМХТ, НЭМТ, МСЗ	ЭХЭМТ, ЭНЭХТ-2, НЭМТ, МСЗ	Мэргэжлийн нийслэл холбоод	Анхан болон плавлага шатлагын ЗМБ-ууд	5.0	ЭМДлагдлын сан, ОУБ	ЭМДЛЗ-ийн тогтоол	ЭМДЛЗ-ийн санхүүжилт хүрэлцэхгүй байх
3.10	Хуулийн амны хөндийн эрүүл мэндийн сайжруулах, “Эрүүл шүд” хөтөлбөрийг хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагад, бусад салбарын оролцоотойгоор хэрэгжүүлэх, цахим бүртгэл мэдээллийн системтэй болгож хяналтыг сайжруулах	Эрүүл шүд хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж эхэлсэн байна.	Үргэлжилнэ. Цахим бүртгэлийн зохих мэдээллийн сэтгэвч болсон байна.	Үргэлжилнэ, Дэмжлэгт хяналт хийнэ	Үргэлжилнэ, Дэмжлэгт хяналт хийнэ	ЭМЯ-ны ЭМДЛЗ, ЭМДЛЗ, ЭМТ, ӨЗМТ, СЭМТ, АНЗ, Хувийн хэвшлийн ЭМБ	ЭМХТ, Бусад салбар, плавлага төвүүд	Анхан болон плавлага шатлагын ЗМБ-ууд	3200.0	ЭМДлагдлын сан	Үзэгт хянагдсан хуулийн тоо, Эрүүлжилтийн хувь,	ЭМДС-гийн санхүүжилт хүрэлцэхгүй байх, Хувийн хэвшлийн шүдний эмнэлгийн оролцоо муу байх		
3.11	ЭМАШТҮ-ний хуульд үзүүлэх түслэвж үйлчилгээнд ОНЭМА-ны үүрэг оролцоог нэмэгдүүлэх, журамлах, үйлдвэрлэлийг үнэлэх, төсвийн суртал, арга зүйн дэмжлэг үзүүлэх тогтолцоо бий болгох. ОНЭМА-ны өлгиймөхдийн хөгжүүлэх	ОНЭМА-г бэлтгэж эхэлсэн.	ОНЭМА-ны чиг үүрэг, урьдчилууллыг тодорхой болгож, ЭМС-ын тушаалаар батлагдсан байна.	ОНЭМА-ны сургалч бэлтгэгдсэн байна. Сургалт зохихон байгуулсан байна. ОНЭМА-ны хэрэгсэл, ажилтныгын боловсруулж хэрэгсэл эхэлсэн байна.	Үргэлжилнэ, Дэмжлэгт хяналт хийнэ	ЭМХТ, Аймаг, нийслэлийн ӨМТ, ӨЗМТ, СЭМТ,	МСЗ, Мэргэжлийн нийслэл холбоод, НҮБХС	Анхан шатны ЗМБ-ууд	500.0	НҮБХС, Улсын төсөв	Алтижикийн	0		

3.12	Хүүхдэд үзүүлэх эмнэлгийн нараатай тусламж, эрэмбэлэн ангилалтай эрчимжүүлж, өрх, сүм, түрэн тусламж, эмнэлгийн нараатай тусламжийн хэсэгт ажиллаж буй эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийг нэн тэргүүнд сургаж дэлгэржүүлэх.		Хүүхдийн нараатай тусламж, эрэмбэлэн ангилалтын чиглэлээр эмч, мэргэжилтнүүдийг сургах, давтан сургах үйл ажиллагааг эхлүүлнэ.	Аймаг, дүүргийн НЗ, БОЭТ, нийслэлийн түрэн тусламжийн төвийн эмч, мэргэжилтнүүдийн 30% сургалсан байна.	Аймаг, дүүргийн НЗ, БОЭТ, нийслэлийн түрэн тусламжийн төв, ЭМЦШБ-ын эмч, мэргэжилтнүүдийн 50% сургалсан байна.	Аймаг, дүүргийн НЗ, БОЭТ, нийслэлийн түрэн тусламжийн төв, ЭМЦШБ-ын эмч, мэргэжилтнүүдийн 80% сургалсан байна.	ЭМХТ, ЭХЭМТ, ЭНЭУТ-2, Аймаг, нийслэлийн ЭМТ, ӨЭМТ, СЭМТ.	МСЗ, мэргэжлийн нийгэмлэг холбоо, НТБХС	Анхан болон лавлагаа шатлалын ЭМБ-үүд	640.0	Улсын төсөв, Улсын төсөв, ОУБ	Шинээр батлагдсан ЭМС-ын тушаал, Сургалтын хөтөлбөр, Сургалсан эмч мэргэжилтний тоо.	Санхүүжилт хэрэглэхгүй байх, Сургалсан мэргэжилтний шилжилт хөдөлгөөн төлбөргүй байх
3.13	Хүүхдийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээнд нэн шаардлагатай эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн шинэчлэл байнга хийгдэж, шинэ технологи нэвтрэхийн тулд эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэн, инженер техникийн ажилтнуудыг сургалтад тогтмол хамруулж, чадавхжуулах ажлыг тасралтгүй зохион байгуулах.			Засвар үйлчилгээний болон шинээр худалдан авах тоног төхөөрөмжийн санхүүжилт жил бүрийн төсөвт тодорхой тусгагдаж, хэрэгждэг болсон байна. Шинээр нийлүүлж байгаа тоног төхөөрөмжийг шилжлэх засварлах чиглэлээр инженер техникийн ажилтнууд сургалсан байна.	Шинээр нийлүүлж байгаа тоног төхөөрөмжийг шилжлэх засварлах чиглэлээр инженер техникийн ажилтнууд сургалсан байна.	Урлагчилгээ, дэмжлэгт хөдлөлт хийнэ.	ЭМН-ны СЭЗБГ, ЭХЭУГ, ЭМБ-үүд	МСЗ, мэргэжлийн нийгэмлэг холбоо	Анхан болон лавлагаа шатлалын ЭМБ-үүд	440.0	Улсын төсөв	Тоног төхөөрөмж нийлүүлсэн ЭМС-ын тушаал, Сургалсан эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэн, инженер техникийн ажилтны тоо	Санхүүжилт хэрэглэхгүй байх, Сургалсан мэргэжилтний шилжилт хөдөлгөөн төлбөргүй байх
3.14	Сэрхийлэх боломжтой өвчин эмгэгээс шалтгаалсан нас барагчтай бууруулахын тулд хүүхдийн осол гэмтэл, уушгины хатгалтад, нарийн үхэл хатварлаас сэргийлэх чиглэлээр оношилгоо эмчилгээний зааврыг нягтлан, эмч мэргэжилтнийг сургаж, тогтмол дэрхуулахын бүрэн хамралтыг нэмэгдүүлэх		Хүүхдийн уушгины хатгалтад, нарийн үхлээс сэргийлэх зааврыг ДЭМБ болон ОУБ-аас өгч буй зөвлөмжийн дагуу шинэчлэн боловсруулж, ЭМС-ын тушаалаар батлуулсан байна.	Тушаалыг үйлчилгээний үйлчилгээнд таниулан түгээсэн байна. Орон нутгийн хүүхдийн эмч, өрх, сүмийн эмч нараас сургалч бэлтгэсэн байна.	Хүүхдийн эмч, өрх, сүмийн эмч нарын 50 хувийг сургалтад хамруулсан байна.	Хүүхдийн эмч, өрх, сүмийн эмч нарын 70-аас доошгүй хувийг сургалтад хамруулсан байна.	ЭХЭМТ, ЭМХТ, МСЗ, Аймаг, нийслэлийн ЭМТ, БОЭТ, АНЗ, АШУУИС	Анагаахын чиглэлээр сургалт эрхэлдэг их дээд сургууль, мэргэжлийн нийгэмлэг холбоо	Анхан болон лавлагаа шатлалын ЭМБ-үүд	420.0	Улсын төсөв, Орон нутгийн төсөв, Байгууллагын төсөв, ДЭМБ, НТБХС	Батлагдсан заавар, Сургалтын хөтөлбөр, Сургалтын тоо, Сургалсан хүний тоо	Санхүүжилт хэрэглэхгүй байх, Сургалсан мэргэжилтний шилжилт хөдөлгөөн төлбөргүй байх
3.15	Хүүхдийн эрт үеийн сэргээх засах тусламж үйлчилгээний чиглэлээр чадавхийг сайжруулах, хүүхдийн нөвцлийг бэлтгэх, эм эмнэлгийн хэрэгслийн хангалтыг нэмэгдүүлэх			Хүүхдийн эрт үеийн сэргээх засах тусламж үйлчилгээний зааврыг боловсруулж батлуулсан байна. Тушаалыг үйлчилгээнд таниулан түгээсэн байна. Нэн шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангасан.	Хүүхдийн нас засал, осол гэмтлийн дараах эрт үеийн сэргээх засах тусламж үйлчилгээний чиглэлээр сургалтад хамрагдсан байна.	Хүүхдийн нас засал, осол гэмтлийн дараах эрт үеийн сэргээх засах тусламж үйлчилгээний чиглэлээр сургалтад хамрагдсан байна.	ЭМТ, БОЭТ, АНЗ, Анагаахын чиглэлээр сургалт эрхэлдэг их дээд сургууль, мэргэжлийн нийгэмлэг холбоо, ОУБ	ЭМТ, БОЭТ, АНЗ, Анахан болон лавлагаа шатлалын ЭМБ-үүд	250.0	Улсын төсөв, Орон нутгийн төсөв, Байгууллагын төсөв, ДЭМБ, НТБХС	Батлагдсан заавар, Сургалтын хөтөлбөр, Сургалтын тоо, Сургалсан хүний тоо	Санхүүжилт хэрэглэхгүй байх, Сургалсан мэргэжилтний шилжилт хөдөлгөөн төлбөргүй байх	
3.16	Хүүхдийн анагаахын чиглэлээр ЭМЦШТУ үзүүлж буй эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэн, нийгмийн ажлын тусламж, эмнэлгийн үйлчилгээний тусламжийн хэсэгт ажиллаж буй эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийг сургалтад тасралтгүй хамруулж бэлтгэх	Сургалтын хэрэгцээг тогтоосон байна.	Сургалтын хөтөлбөр боловсруулж, орон нутгийн сургалч бэлтгэсэн байна.	Бүх аймаг, дүүргийн өрх, сүмийн эмч, багийн бага эмч, нийгмийн ажлын тусламж, эмнэлгийн үйлчилгээний тусламжийн хэсэгт ажиллаж буй эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийг сургалсан байна.	Бүх аймаг, дүүргийн өрх, сүмийн эмч, багийн бага эмч, нийгмийн ажлын тусламж, эмнэлгийн үйлчилгээний тусламжийн хэсэгт ажиллаж буй эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийг сургалсан байна.	ЭМХТ, ЭХЭМТ, ЭНЭУТ, Аймаг, нийслэлийн ЭМТ, БОЭТ, АНЗ, МСЗ, АШУУИС, НЭМТ	Мэргэжлийн нийгэмлэг холбоо, ОУБ	Анхан болон лавлагаа шатлалын ЭМБ-үүд	210.0	Улсын төсөв, Орон нутгийн төсөв, Байгууллагын төсөв, ДЭМБ, НТБХС	Сургалтын хөтөлбөр, Сургалтын тоо, Сургалсан хүний тоо	Санхүүжилт хэрэглэхгүй байх, Сургалсан мэргэжилтний шилжилт хөдөлгөөн төлбөргүй байх	

3.17	Баяг насны хүүхдийн хамгаалтыг сайжруулах, ээж эсвэл хамгаалагчийн мэдлэгийг дээшлүүлж, ахуйн оосол гэмтлээс сэргийлэх, эрсдэлийг бууруулах арга хэмжээг засаг захиргааны анхан шатны нэгж байгууллага, боловсрол, хүүхэд хамгаалах, хэрэл мэдээллийн байгууллага, албан тушаалтнуудтай хамтран хэрэгжүүлэх		Үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг Орон нутгийн ЗМБ бүр боловсруулж, батлан, хэрэгжүүлж эхэлнэ. Зургагт хуудас, гарын авлага, инфографик батлагдсан байна.	Үргэлжилнэ.	Үргэлжилнэ, Дэмжлэгт хяналт хийнэ	Үргэлжилнэ, Дэмжлэгт хяналт хийнэ	НЭМҮТ, ГССҮТ, ЭХЗМҮТ, ЭНЭХҮТ-2, ХӨСҮТ, Аймаг, нийслэлийн ЗМБ	Бусад павлагаа төв, хувийн хэвшлийн байгууллууд, Бусад салбар	Анхан болон павлагаа шатлалын ЗМБ-ууд	170.0	ЭМДэмжих сан, Байгууллагын төсөв, ОУБ,	МСС-ны төрөл, түгээсэн хэлбэр, түгээсэн тоо, Сургалтын тоо Оролцогчийн тоо	Санхүүжилт хүрэлцэхгүй байх
4	Зорилт 4. Өсвөр үеийнхэнд ээлтэй эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг тогтвортой үргэлжлүүлэн, чанар, хүртээмжийг сайжруулах, хүүхэд өсвөр үеийнхний хөгжлийг дэмжих												
4.1	Өсвөр үеийн эмч, эмдэгийн сэтгэлзүйчийг сургаж бэлтгэн, өсвөр үеийнхний эрэлт хэрэгцээнд нийцсэн эрүүл мэндийн цолд тусламж үйлчилгээг тогтвортой, чанартай үзүүлэх	Өсвөр үеийн эмч, Өсвөр үеийн эмч-21 аймаг, 8 дүүрэг	Өсвөр үеийн эмч, эмдэгийн сэтгэлзүйчийг бүх аймаг, дүүрэгт бэлтгэж эхэлнэ.	АНЗ, БОЗТ, ДЭМТ-ийн 50% нь өсвөр үеийн кабинетийн үйл ажиллагааг тогтмолжуулсан байна.	АНЗ, БОЗТ, ДЭМТ-ийн 70% нь өсвөр үеийн кабинетийн үйл ажиллагааг тогтмолжуулсан байна.	АНЗ, БОЗТ, ДЭМТ-ийн 50% нь өсвөр үеийн кабинетийн үйл ажиллагааг тогтмолжуулсан байна.	ЭМЯ-ны НЭМБГ, ЭТБГ, ЭХЗМҮТ, ЭНЭХҮТ-2, ХЭЗМҮТ, ЭНЭХҮТ-2, НЭМҮТ, МСЗ	БОЗТ, АНЗ, ЭМТ-ууд, АЛУУИС	Павлагаа шатлалын ЗМБ-ууд	1600.0	Улсын төсөв, Орон нутгийн төсөв, Байгууллагын төсөв	Сургагдсан өсвөр үеийн эмчийн тоо Сургагдсан сэтгэлзүйчийн тоо Тогтвортой үйл ажиллагаатай кабинетын тоо Үйлчилгэсэн өсвөр үеийнхний тоо	Сургагдсан мэргэжилтний шилжилт хөдөлгөөн тогтворгүй байх
4.2	Өсвөр үеийнхэнтэй харилцах, ярилцах, зөвлөгөө өгөх үр чадварт өрх, сүм, багийн эмч, эх баригч, нийгмийн ажилтан, сургуулийн эмч нарыг сургаж бэлтгэх		Сургалтын хөтөлбөр боловсруулсан байна	Сургалт багш бэлтгэсэн байна	Нийт эмч, мэргэжилтний 30-иас доошгүй хувийг сургагдсан байна	Нийт эмч, мэргэжилтний 50-иас доошгүй хувийг сургагдсан байна	ЭМХТ, ЭХЗМҮТ, ЭНЭХҮТ-2, Аймаг, нийслэлийн ЗМБ, БОЗТ, АНЗ, МСЗ, АЛУУИС, НЭМҮТ	Мэргэжлийн нийгэмтэй холбоо ОУБ	Анхан болон павлагаа шатлалын ЗМБ-ууд	320.0	Улсын төсөв, Орон нутгийн төсөв, Байгууллагын төсөв, ДЭМБ, НТӨХАС	Сургалтын хөтөлбөр, сургалтын тоо, Сургагдсан хувий тоо	Санхүүжилт хүрэлцэхгүй байх, Сургагдсан мэргэжилтний шилжилт хөдөлгөөн тогтворгүй байх
4.3	Хүүхэд, өсвөр үеийнхний эрүүл мэндийн (зэм тээврийн оосол гэмтлээс сэргийлэх, үе тэнхийн дээрлэлтэнд арилах, зөв зан үйлийг төлөөшүүлэх, аливаа хэлбэрийн хорт зуршил, бодлолт, БЭДХ, хуусаар жүргэсгэлтээс сэргийлэх) чиглэлээр мэдээлэл сурталчилгааг түгээх, үе тэнхийн зөвлөгчийг бэлтгэх		Аймаг, нийслэлийн ЗМБ-ууд үйл ажиллагааны төлөвлөгөө боловсруулж, батлан, хэрэгжүүлж эхэлнэ. Зургагт хуудас, гарын авлага, инфографик батлагдсан байна.	Үе тэнхийн зөвлөгч нарыг бэлтгэсэн байна.	Үе тэнхийн зөвлөгч нарыг бэлтгэсэн байна.	Дэмжлэгт хяналт хийнэ	НЭМҮТ, ГССҮТ, ХӨСҮТ, Аймаг, нийслэлийн ЗМБ	Анхан болон павлагаа шатлал, хувийн хэвшлийн ЗМБ-ууд, Бусад салбар	Анхан болон павлагаа шатлалын ЗМБ-ууд	600.0	ЭМДэмжих сан, Байгууллагын төсөв, ОУБ,	МСС-ны төрөл, түгээсэн хэлбэр, түгээсэн тоо, Оролцогчийн тоо	Санхүүжилт хүрэлцэхгүй байх
4.4	Өсвөр үеийнхэнд үзүүлэх эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээнд эрүүл мэндийн давталтын сэнгийн санхүүжилтийг нэмэгдүүлэх		Одоогийн санхүүжилт дээр үнэлгээ хийх	Санал хүргүүлсэн байна	Санхүүжилт нэмэгдсэн байна	Үйл ажиллагаа өргөжсөн байна	ЭМЯ-ны БТГ, НЭМБГ, ЭТБГ, ЭЗХХОГ, ЭМДЕГ, ЭХЗМҮТ	ЭНЭХҮТ-2, БОЗТ, НЭЗ, ЭМТ-ууд, Хувийн хэвшлийн ЗМБ-ууд	Павлагаа шатлалын ЗМБ-ууд	13000.0	ЭМДэмжих сан, Байгууллагын төсөв, ОУБ	Тусламж үйлчилгээнд хамрагдсан өсвөр үеийнхний тоо /ЭХЗМҮТ-ийн/ Тандарт сургалтавы алданы мэдээлэл	0
4.5	Сургуульд суралцсан хүүхдийн (6-18 нас) эрт илрүүлгийн хөтөлбөр хэрэгжүүлэх, "Суралцан эрүүл мэндийн карт" нэгдсэн цахим бүртгэлийн тогтолцоог бий болгох	Нийслэлд - 40% сургуульд суралцсан эрт илрүүлэгт хамрагдсан	Нийслэлд хамрагдалт 80%-д хүрсэн байна. Орон нутагт эрт илрүүлэг үзлэг эхэлсэн байна	Улсын хэмжээнд хамрагдалт 60%-д хүрсэн байна	Улсын хэмжээнд хамрагдалт 70%-д хүрсэн байна	Улсын хэмжээнд хамрагдалт 80%-д хүрсэн байна	ЭМЯ-ны НЭМБГ, ЭТБГ, ЭХЗМҮТ, ЭНЭХҮТ-2, НЭМҮТ	Аймаг, нийслэлийн ЗМБ, хувийн хэвшлийн ЗМБ, БӨӨ, Боловсролын байгууллууд	Анхан болон павлагаа шатлалын ЗМБ-ууд	1100.0	ЭМДэмжих сан, ОУБ	Эрт илрүүлэг үзлэгт хамрагдсан хүүхдийн тоо/хувь, Зэрчилгүүлд арга хэмжээ авсан хүүхдийн эзлэх хувь	Санхүүжилт хүрэлцэхгүй байх
4.6	Өсвөр насныхны зохистой хооллолт, шим тэжээл, багийн болон НУЭМ-ийн чиглэлээр интерактив сургалтын модуль боловсруулан түгээх, сургалт зохион байгуулах	Сургалтын модуль боловсруулсна	Интерактив сургалтын модуль боловсруулан түгээсэн байна	Сургалтын модуль боловсруулан түгээсэн байна	Сургалтын модуль боловсруулан түгээсэн байна	Сургалтын модуль боловсруулан түгээсэн байна	ЭМЯ-ны НЭМБГ, ЭТБГ, ЭХЗМҮТ, ЭНЭХҮТ, ЭХЗМҮТ, ЭНЭХҮТ-2, ХЭЗМҮТ, ЭНЭХҮТ-2, НЭМҮТ, МСЗ	Аймаг, нийслэлийн ЗМБ, БӨӨ, БӨӨ, Боловсролын байгууллууд, ОУБ	Анхан болон павлагаа шатлалын ЗМБ-ууд	80.0	ЭМДэмжих сан, Байгууллагын төсөв, ОУБ	Сургалтын хөтөлбөр, сургалтын хүүхдийн тоо	Санхүүжилт хүрэлцэхгүй байх

4.7	Цахим платформд хамтаалал, хэрэглэн дэмжих, нэрт хүүхдийн эрт илрүүлийн төвлөн, дүнлэлтийг мэдэлгэх, зөвлөгөөг зөвлөмж, урьдчилан сэргийлэлт болон шаардлагатай эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний талварх мэдээллийг хүргэх	Цахим платформд хөгжүүлэлт хийх санхүүг илгээсэн байна	Цахим платформд хөгжүүлэлт хийдэгх санхүүг тусгагдаж, хүүхдийн эрт илрүүлийн талварх мэдээллийн нэгдсэн сан үүссэн байна	Хэрэгжүүлсэн байна	Үйлчилгээ, Дэмжлэгт хяналт хийнэ	ЭМБ-ны НЭМБГ, НЭМБГ, МСЗ	БЭЭТ НЭ, ЭМБ-үүд, ОУБ	Анхан болон паллагаа шатлалын ЭМБ-үүд	70.0	НБХС, НБХАС, ДЭМБ	Нэгдсэн платформ, хүүхэд, өрсөн хамтаалал нэрт өрсөн нэгдсэн зөвлөмж	Санхүүжилт хүргэлдэхүү байх
4.8	Суралцан авч, хөндийн эрүүл мэндийн дэмжж, сургууль дээр шууд утгах орчмыг бий болгох "Сүү" хөтөлбөр хэрэгжүүлэх	Боловсролын яаманд санхүүг үргүүлсэн байна	Боловсролын байгууллага, сургуулийн эмч нэрт ухуулла сурталчилгааг зохион байгуулсан байна	Суралцаа ээлтэй орчин бүрдүүлсэн байгууллагын орон нутгийн түвшинд шатлалтай байна	Дэмжлэгт хяналт хийнэ	ЭМБ-ны НЭМБГ, БЭГ, НЭМБГ, Аймаг, нийслэлийн ЭМБ	Бусад ЭМБ, бусад салбар, Хэвлэл мэдээллийн байгууллага	Анхан болон паллагаа шатлалын ЭМБ-үүд	3900.0	НБХС, Орон нутгийн төсөв, Байгууллагын төсөв	Суралцаа ээлтэй орчин бүрдүүлсэн байгууллагын тоо	Бусад салбарын идэвх сан-ашигла сүл байх
4.9	Сэтгэцийн эрүүл мэнд, дэлгэцийн эрхтэй хэрэглээ болон мансууруулах сэтгэл нөлөөт бодисын хэрэглээгээ татгалзах, донтогтоос сэтгэцийн зорилгоор зөвлөгөө өгөх, эрт илрүүлэх эмнэлэг, хянах, хариу арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх	Эмч, мэргэжилтэн нарыг сургах сургалтын хөтөлбөр боловсруулсан байна	Өсвөр үе, сургуулийн эмч, сэтгэлзүйн, нийгмийн ажилтан нарыг сургах сэтгэцийн эмч, Эрт илрүүлэх зөвлөгөө өгөх, харуу арга хэмжээг зөвлөгөө өгсөн суралцсан байна	Өсвөр үе, сургуулийн эмч, сэтгэлзүйн, нийгмийн ажилтан нар аймаг, дүүргийн сэтгэцийн эмч, сэтгэлзүйн нартэй хамтран ажиллаж зорилгоор зөвлөгөө өгсөн хүүхдийн тоо	Дэмжлэгт хяналт хийнэ	СЭМБГ, НЭМБГ, ЭМБГ, Аймаг, нийслэлийн ЭМБ	Бусад ЭМБ, бусад салбар, Хэвлэл мэдээллийн байгууллага	Анхан болон паллагаа шатлалын ЭМБ-үүд	2400.0	ЭМБС, Орон нутгийн төсөв, Байгууллагын төсөв, НБХС, НБХАС, ДЭМБ	Сургалтын хөтөлбөр, Суралцсан эмч, мэргэжилтний тоо, хэрэглэсэн суралцсан тоо	
4.10	Хүүхдэд зонхилон тохиолдох харуулын шалтгаант өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагааг эрчимжүүлж, оношилгоо, эмчилгээний чадварыг сайжруулах	Харуулаас сэргийлэх чиглэлээр МСС-ны ажил хийж эхэлнэ. Хүүхдэд зонхилон тохиолдох харуулын оношилгоо, эмчилгээний зөвлөгөөг авч, боловсруулсан байна	Хүүхдэд зонхилон тохиолдох харуулын оношилгоо, эмчилгээний зөвлөгөөг авч, боловсруулсан байна	Оношилгоо, эмчилгээний зөвлөгөөг хэрэгжүүлж зөвлөгөө өгсөн байна. МСС-ны ажил хийдэгх хэвлэсэн байна	Дэмжлэгт хяналт хийнэ	НЭМБГ, Аймаг, нийслэлийн ЭМБ, МСЗ	Бусад ЭМБ, бусад салбар, Хэвлэл мэдээллийн байгууллага	Анхан болон паллагаа шатлалын ЭМБ-үүд	500.0	ЭМБС, Орон нутгийн төсөв, Байгууллагын төсөв	Батлагдсан зөвлөгөө, Мэдээлэл сурталчилгааны өмчийн хэлбэр, тоо	
4.11	Суралцаа хөндийн халдвар, эрх суралцны эмгэгийг илрүүлэх, оношилгоо, эмчилгээ зорилгоор үйл ажиллагааг тасралтгүй зохион байгуулах, санхүүжилтийг эрүүл мэндийн давталтын сангаас шийдвэрлэх	Эрт илрүүлэх үйл ажиллагааг хийдэгх	Үеэл оношилгоог үргэлжлүүлнэ, эмнэлэг, зорилгоор зөвлөгөө өгөх, харуу арга хэмжээг авч, боловсруулсан байна	Үеэл оношилгоонд хамрагдсан хүүхдэд 50%-д хүрсэн байна	Үеэл оношилгоонд хамрагдсан хүүхдэд 60%-д хүрсэн байна	ЭХЭМБГ, ЭНЭМБГ-2, УТГЗ, Аймаг, нийслэлийн ЭМБ, БЭЭТ, АНЭ, БЭЭТ	ЭМБГ, Бусад ЭМБ-үүд, Боловсролын байгууллага	Анхан болон паллагаа шатлалын ЭМБ-үүд	21110.0	ЭМБС, Орон нутгийн төсөв, Байгууллагын төсөв	Үеэлт хамрагдсан хүүхдийн тоо, зорилгоор зөвлөгөө өгөх	
4.12	Өсвөр үеийн жирэмсэлт, төрөлт, үр хөндлөлийн халдвар, суралцаа, харуу үйл ажиллагааг төлөвлөн хэрэгжүүлэх	Суралцаа хийх арга, ажиллагааг боловсруулсан байна	Үеэлтэй хийдэгх	Зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ авч	Дэмжлэгт хяналт хийнэ	ЭХЭМБГ, ЭНЭМБГ-2	Аймаг, нийслэлийн ЭМБ	Анхан болон паллагаа шатлалын ЭМБ-үүд	450.0	ЭМБС, Орон нутгийн төсөв, Байгууллагын төсөв	Үеэлтэй хамрагдсан хүүхдийн тоо, зөвлөгөө өгөх	
Зорилт 5. Эмгэгийн үйлдвэр, тусгай хэрэгцээний зорилгот бүлгийнхний өвөрмөц хэрэгцээнд нийцүүлэн нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг тэгш хүргэж, чанартай үзүүлж, амьдралын чанарыг сайжруулах.												
5		Үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг Орон нутгийн ЭМБГ бүр боловсруулж, батлан, хэрэгжүүлж эхэлнэ. Аж ахуйн, бусад салбарын оролцоотойгоор мэдээллийг бэлтгэж түгээх хэвлэл.	Заварыг шинэчлэн боловсруулж, ЭМБ-ын туслааар батлуулж, тануулан түгээсэн байна	Заварыг мөрдөж хэвлэсэн байна. Дэмжлэгт хяналт хийнэ	Дэмжлэгт хяналт хийнэ	ЭМБ-ны НЭМБГ, МСЗ, ЭХЭМБГ, АНЭМБГ	ЭМБГ, ЭХЭМБГ, НБХАС, Мэргэжлийн нийгэмлэг холбоо	Анхан болон паллагаа шатлалын ЭМБ-үүд	60.0	ЭМБС, Орон нутгийн төсөв, Байгууллагын төсөв	МСС-ны төрөл, түгээсэн хэлбэр, түгээсэн тоо, суралцсан тоо, Оролцоогүй тоо	Санхүүжилт хүргэлдэхүү байх
5.1	Эсвэл явцад амьжирхай, ГЭТ, ЖСХ, БЭЭХ-аас сэргийлэх чиглэлээр МСС-г нийтийн дахь эхэлд тусгах өмчийг засах зорилгоор анхан шатны нэгж, хэвлэл мэдээллийн байгууллага, бусад салбар иргэдийн оролцоотойгоор хамтран хэрэгжүүлэх		Үеэл оношилгоог үргэлжлүүлнэ, эмнэлэг, зорилгоор зөвлөгөө өгөх, харуу арга хэмжээг авч, боловсруулсан байна	Зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ авч	Дэмжлэгт хяналт хийнэ	ЭХЭМБГ, ЭНЭМБГ-2	Аймаг, нийслэлийн ЭМБ	Анхан болон паллагаа шатлалын ЭМБ-үүд	480.0	ЭМБС, Орон нутгийн төсөв, Байгууллагын төсөв	Мэргэжлийн нийгэмлэг холбоо	
5.2	Эмгэгийн үйлдвэр, тусгай хэрэгцээний зорилгот бүлгийнхний өвөрмөц хэрэгцээнд нийцүүлэн нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг тэгш хүргэж, чанартай үзүүлж, амьдралын чанарыг сайжруулах.		Заварыг шинэчлэн боловсруулж, ЭМБ-ын туслааар батлуулж, тануулан түгээсэн байна	Заварыг мөрдөж хэвлэсэн байна. Дэмжлэгт хяналт хийнэ	Дэмжлэгт хяналт хийнэ	ЭМБ-ны НЭМБГ, МСЗ, ЭХЭМБГ, АНЭМБГ	ЭМБГ, ЭХЭМБГ, НБХАС, Мэргэжлийн нийгэмлэг холбоо	Анхан болон паллагаа шатлалын ЭМБ-үүд	60.0	ЭМБС, Орон нутгийн төсөв, Байгууллагын төсөв	Мэргэжлийн нийгэмлэг холбоо	

5.3	Үргэлжлэн шалтгааныг тандан суадна, оношилгоо, эмчилгээний зааврыг шинэчлэн боловсруулж, батлуулан, хэрэгжүүлэх		Бэлтгэл ажил хангагдсан байна	Үргэлжлэж, нөлөөлж буй шалтгааныг судалж, зөвлөж, эмчилж боловсруулсан байна. Зааврыг шинэчлэн боловсруулж, батлуулсан байна	Хэргийг арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ. Оношилгоо, эмчилгээнд нэн шаардлагатай тоног төхөөрөмж, эм, эмнэлгийн хэрэгсэлээр хангагдсан байна	ЭХЭМҮТ, МСЗ, хувийн хэвшлийн ЭМБ, ЗЭХЭГ, ЭМДЕГ, АШУУИС	БООЭТ, АНЗ, хувийн хэвшлийн ЭМБ, Мэргэжлийн нийгэмлэг холбоо	Лавлагаа шалтгааныг ЭМБ-ууд	35.0	ЭМДэмжих сан байгууллагын төсөв, ОУБ	Батлагдсан заавар, судалгааны талдан, зөвлөж, Хөрөнө оруулалт	Санхүүжилт хүрээлэхгүй байх	
5.4	Үр хөврөл суудагч, техникийн мэргэжилтэн, үрсгэнэколог, ихсийн патологологичи-чиглэлээр эмч, эмчлэлтийн мэргэжилтнүүдийг сургаж бэлтгэх		Бэлтгэл ажил хангагдсан байна	ЭХЭМҮТ, ЭНЭЭТ, БООЭТ-ийн эмч мэргэжилтнүүдийг баатар сургаж бэлтгэсэн байна	Үргэлжилнэ	ЭХЭМҮТ, ЭНЭЭТ, ЭНЭЭТ, ЭМХТ, БООЭТ	ЭМХТ, Адамг, нийслэлийн ЭМТ, АШУУИС Мэргэжлийн нийгэмлэг холбоо	Лавлагаа шалтгааныг ЭМБ-ууд	750.0	Улсын төсөв, Байгууллагын төсөв, Хамтрах улс орны дэмжлэг	Сургагдсан хүний тоо, мэргэжилтэн, хөрөнө оруулалт	Санхүүжилт хүрээлэхгүй байх	
5.5	Эмгэгтэйчүүдийн дотордоо шүрлийн эмгэгийн эмчийг сургаж бэлтгэн, ДЭМТ, АНЗ-т орон тоогоор ажиллуулах		Бэлтгэл ажил хангагдсан байна	Аажимд нэ, дүвргийн ЭМТ-ийн мэргэжилтнүүдийг баатар сургаж бэлтгэсэн байна	ДЭМТ, АНЗ-т эмгэгтэйчүүдийн дотордоо шүрлийн эмчлэгийн кабинет ажиллуулсан байна	ЭХЭМҮТ, ЭНЭЭТ-2, БООЭТ, АНЗ	ЭМХТ, Адамг, нийслэлийн ЭМТ, Мэргэжлийн нийгэмлэг холбоо	Лавлагаа шалтгааныг ЭМБ-ууд	6000.0	Байгууллагын төсөв	Кабинетын тоо, Орон тооноор ажиллаж байгаа эмчийн тоо	Санхүүжилт хүрээлэхгүй байх	
5.6	Эх, нэрвэг, НУЭМ-ийн үндэсний зөвлөхөөнийг жил бүр тодорхой сэдвийн хүрээнд зохион байгуулж, тулгардсан асуудлыг шийдвэрлэх		Үндэсний зөвлөхөөнийг тодорхой уриатайгаар зохион байгуулж, аймаг нийслэлийн эх барих, эмгэгтэйчүүд, НЭМ-ийн тусламж үйлчилгээ үзүүлэгчдийн төлөөллийг бүрэн оролцуулах	Үндэсний зөвлөхөөн зохион байгуулсан байна. Бүх аймаг, дүвргийн төлөөлөл бүрэн хамрагдсан байна	Үндэсний зөвлөхөөн зохион байгуулсан байна. Бүх аймаг, дүвргийн төлөөлөл бүрэн хамрагдсан байна	ЭМБ-ны нэгдсэн, ЭНЭМГ, ЭТБГ	ЭХЭМҮТ, Мэргэжлийн нийгэмлэг холбоо	Лавлагаа шалтгааныг ЭМБ-ууд	160.0	НҮБХАС, ДЭМБ	Зөвлөхөөний талдан	0	
5.7	Анхан шатны ЭМБ-ын эмч, мэргэжилтэн нэрвэг НУЭМ, ГЭТ-ийн чиглэлээр зөвлөхөө өгөх үр чадаварт сургалцаж тахихимын болон онлайн болсно хугацааны сургалтад хамруулах		Сургалтын хөтөлбөрийг боловсруулж батлуулсан байна	Сургалч багш бэлтгэгдсэн байна. Өрх сумын эмч, эх баригчдын 50% сургагдсан байна	Өрх сумын эмч, эх баригчдын 80 % сургагдсан байна	ЭМХТ, ЭХЭМҮТ, ЭНЭЭТ-2, Аймаг, нийслэлийн ЭМТ	АШУУИС, МСЗ, Мэргэжлийн нийгэмлэг холбоо	Анхан болон шатны ЭМБ-ууд	90.0	ЭМБ-ын төсөв, НҮБХАС	Сургалтын талдан, ЭМХТ болон НЭМТ, аймгийн ЭМТ-ын талдан	Сургагдсан мэргэжилтний шилжилт хөдөлгөөн, сургалтын санхүүжилт	
5.8	Хөгжлийн бэрхшээлтэй эмгэгтэйчүүдийн бэлгийн болон нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд, хүний эрхийн асуудлын талаар нийгмийн ойлголт хандлагыг өөрчлөх, мэдээлэл сурталчилгаа, нөлөөллийн үйл ажиллагаа зохион байгуулах		Бэлтгэл ажил хангагдсан байна	Орчин үеийн дэвшилтэт технологиуд, сургалтын барьц, талын аялал, тараах материал боловсруулах, хэвлүүлэх, байрлуулсан байна	Конентт лосер, шторк, инфографик, подкаст, боловсруулан түгээсэн байна	НЭМТ, аймаг, нийслэлийн ЭМТ	ТББ ОУБ	Анхан болон шалтгааныг ЭМБ	150.0	ЭМДэмжих сан, ОУБ	Шинээр бэлтгэж түгээсэн МСС-ны материал	Санхүүжилт хүрээлэхгүй байх	
5.8	Жирэмсэн эмэгтэйн өөрийн хяналтыг сайжруулах (бүсийн жишээг хувиар, эрүүл, зөв хооллох, цус басаарилтын шинжид таних, аялсдаг, зэвсгийн бэлдвэрийг зааврын баазуу хэрэглэх), ЭМБ-аас тусламж хайх чадварыг бэхжүүлэх, мэдээлэл хариуцаж өргөмүүлэх		Жирэмсэн эмэгтэй, гэр бүл, олон нийтэд чиглэсэн мэдээлэл, сурталчилгааны материал боловсруулж, ЭМТ-үүд, нийгмийн сүлжээг ашиглан түгээх	Жирэмсэн эмэгтэй, гэр бүл, олон нийтэд чиглэсэн мэдээлэл, сурталчилгааны материал боловсруулж, ЭМТ-үүд, нийгмийн сүлжээг ашиглан түгээсэн байна	Үргэлжилнэ, Дэмжлэгт хяналт хийнэ	ЭМБ-ны нэгдсэн, НЭМГ, НЭМТ, ЭМТ-үүд, МСЗ	Анхан болон шалтгааныг ЭМБ	260.0	ЭМДэмжих сан, ОУБ	Байгууллагын төсөв	МСС-ны материалын тоо	0	
5.9	Хөгжлийн бэрхшээлтэй эмгэгтэйчүүдийн өвөрмөц хэрэгтэйчдийн нийцсэн бүтцийн сургалт зохион байгуулах		Бэлтгэл ажил хангагдсан байна	Нийслэлд сургалт зохион байгуулсан байна	Орон нутагт сургалт зохион байгуулсан байна	НЭМТ, аймаг, нийслэлийн ЭМТ	ОУБ	Анхан болон шалтгааныг ЭМБ-ууд	166.0	ЭМДэмжих сан, ОУБ	Сургалтын тоо, сургалтад хамрагдсан хүний тоо	Санхүүжилт хүрээлэхгүй байх	
5.10	Үр хөндлөгийн журмыг нийтлэн, хүний эрхэд тулгуурлан шинэчлэн боловсруулж, мөрдүүлэх	Эрүүл мэндийн сайдын 2019 оны АЗБГ тоот тушаал	Ажлын хэсэг ажиллуулсан байна	Тушаалыг боловсруулж батлуулсан байна	Хэрэгжүүлнэ	Үргэлжилнэ, Дэмжлэгт хяналт хийнэ	ЭМБ-ны ЭТБГ, ЭХЭМҮТ, МСЗ	ОУБ	Лавлагаа шалтгааныг ЭМБ-ууд	15.0	0	Батлагдсан тушаал	0

5.11	Нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд, гэр бүл төлөвлөгт, үр хөндөлтийн тусламж үйлчилгээ, хэрэгцээт үнэглэх	Бэлтгэл ажил хангалсан байна	Нэн шаардлагатай үнэлгээний ажлыг зарлах, судалгааны байгууллага, судлаач-адыг сонгон шалгаруулж, үнэлгээг хийсэн байна	Зөвлөхийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ авч	Үргэлжилнэ	ЗМЯ-ны НЭМБГ, ЭХЭМҮТ, ЭНЭГТ-2, Аймаг, нийслэлийн АШУУИС	Бусад лавлагаа төвүүд, Мэргэжлийн нийгэмлэг холбоод, ОУБ	Сонгослон ЭМБ-ууд	200.0	ШУТС, ЭМДэмжих сэн, ОУБ	Үнэлгээний тайлан, зөвлөхөж хүргэлцэлгүй байх	Санхүүжилт хүргэлцэлгүй байх
5.12	Гэр бүл төлөвлөлтийн кабинетийг төрөлт, үр хөндөлтийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлж байгаа ЭМБ-уудад байгуулах ажлыг эрчимжүүлж, тусламж үйлчилгээг тогтмолжуулах	ЭХЭМҮТ, Нийслэлийн амаржих газруудад байгуулж эхэлсэн байна.	АНЭ, БОЭГ-д байгуулсан байна. Нийслэлийн амаржих газруудад бүрэн байгуулсан байна.	Төрөлт, үр хөндөлтийн тусламж үзүүлдэг ЭМБ-уудад бүрэн байгуулсан байна.	Үргэлжилнэ, Дэмжлэгт хяналт хийнэ	ЗМЯ-ны НЭМБГ, ЭТБГ, ЭХЭМҮТ, ЭНЭГТ-2, Аймаг, нийслэлийн ЭМБГ, НЭ, БОЭГ	ОУБ, МСЗ	Лавлагаа шатлагын ЭМБ-ууд	400.0	Байгууллагын төрөв, ОУБ	Үйл ажиллагаа явуулж буй кабинетууд	0